

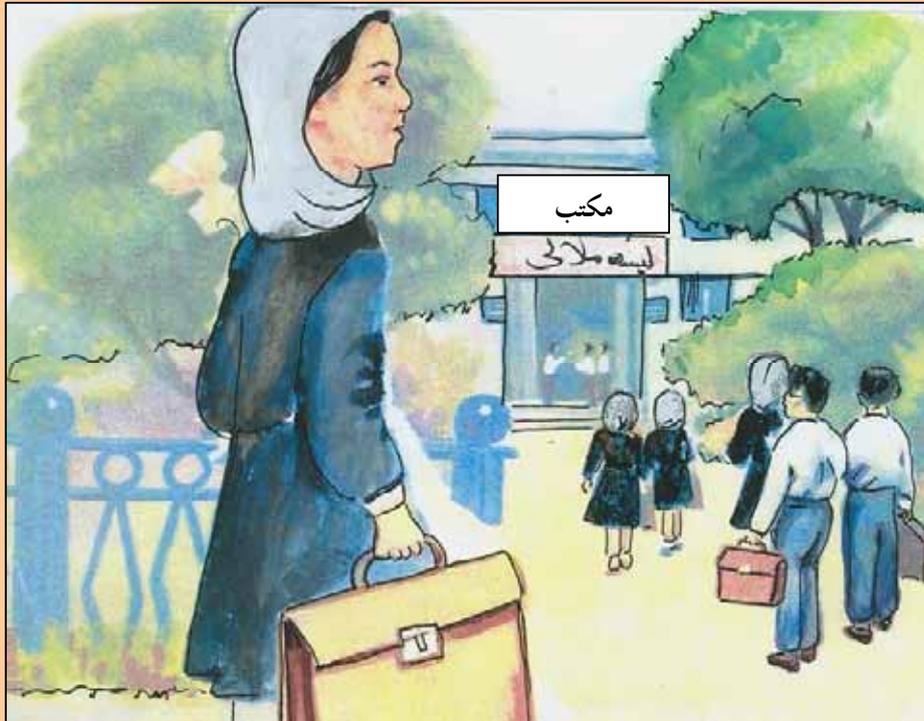


وزارت معارف

معیّنیت نصاب تعلیمی، تربیة معلم
و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

درسی

صنف دوم



سال چاپ: ۱۳۸۹ هـ . ش.

TM

TM

TM

TM

کتاب های درسی متعلق به وزارت معارف بوده
خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با
متخلفان برخورد قانونی صورت می گیرد.

TM

TM

TM

TM



وزارت معارف

معینیت نصاب تعلیمی، تربیة معلم
و مرکز ساینس
ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

درسی

صنف دوم

سال چاپ: ۱۳۸۹ هـ. ش.

کمیته های تألیف، تحقیق و تدقیق کتاب

مؤلف:

- کبرا امین عضو علمی دیپارتمنت دری ریاست انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی.

تحقیق و تدقیق:

وزارت معارف:

- دکتور اسدالله محقق، متخصص ارشد زبان و ادبیات دری.
- محمد عزیز بختیاری مشاور وزارت.
- الحاج سید محمود پایمناری عضو علمی دیپارتمنت دری.
- شکیلا شمس هاشمی آمر دیپارتمنت دری.
- غلام سرور بغلانی عضو علمی دیپارتمنت دری.
- عبدالرزاق کوهستانی عضو علمی دیپارتمنت دری.
- عبدالرازق اسمر متخصص زبان و ادبیات دری.
- محترمه گل غوتی استاد لیسه مریم.
- محترمه پروین استاد لیسه مریم.

کمیته بررسی محتوا، مسایل دینی، سیاسی و فرهنگی:

- دکتور محمد یوسف نیازی مشاور وزارت معارف در بخش تعلیمات اسلامی.
- محمد آصف ننگ رئیس نشرات و اطلاعات وزارت معارف.

کمیته نظارت تحقیق و تدقیق:

- دکتور عبدالغفور غزنوی معین نصاب تعلیمی، تربیه معلم و مرکز ساینس وزارت معارف، رئیس کمیته
- محمد صدیق پتمن معین تدریسی وزارت معارف عضو
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی عضو

کمپوز و دیزاین: عنایت الله غفاری و حمید الله غفاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



ملي سرود

دا وطن افغانستان دی	دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې	هر بچي يې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی	د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو	د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي	پامپريان، نورستانيان
براهوي دي، قزلباش دي	هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلېږي	لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به	لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر	وايو الله اکبر وايو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

پیام وزیر معارف

استادان، معلمان و شاگردان عزیز!

تعلیم و تربیه اساس انکشاف و توسعه هر کشور را تشکیل می دهد، نصاب تعلیمی یکی از عناصر مهم تعلیم و تربیه می باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی های معاصر جامعه وضع می گردد، واضح است که انکشافات علمی و نیازمندی های جامعه همواره در حال تطوّر می باشد؛ بناء لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتابی که امروز در دسترس شما قرار دارد بنا بر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده است، موضوعات علمی مفید در آن اضافه شده است، فعال نگه داشتن شاگردان در عملیه تدریس جزء پلان تدریس گردیده است.

امیدوارم تدریس این کتاب با استفاده از روش های آموزش فعال مطابق رهنمود ها و پلان تعلیمی تعیین شده صورت گیرد، و اولیای شاگردان نیز در تعلیم و تربیه با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا اهداف و آروزهای نظام معارف بر آورده گردیده، نتایج و دست آوردهای خوبی برای شاگردان و کشور ما داشته باشد.

من باور دارم که استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات دین مبین اسلام، حس وطن دوستی و معیار های علمی با در نظر داشت نیازمندی های مُبرم جامعه ما انکشاف نماید. در این عرصه از تمام شخصیت های علمی و دانشمندان تعلیم و تربیه کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائه نظریات و پیشنهادات سالم و مفید خویش مؤلفان ما را در بهبود بیشتر تألیف کتب درسی یاری نمایند. از همه دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشور های دوست که در تهیه و تدوین نصاب تعلیمی جدید و طبع و توزیع کتب درسی همکاری نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی می نمایم.

و من الله التوفیق

فاروق «وردک»

وزیر معارف جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست عناوین

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۸۱	آب نوشیدنی	۱	الفبا
۸۳	نظافت	۴	خداوند (ج)
۸۵	لطیفه	۶	حضرت محمد (ص)
۸۷	حفاظت چشمها	۸	علم
۸۹	حفاظت دندانها	۱۰	مکتب
۹۱	نسوار	۱۲	مطالعه
۹۳	تب ملاریا	۱۴	کتاب گوید
۹۵	ماین	۱۶	شاگرد خوب
۹۷	خانواده	۱۸	معلم
۹۹	احترام بزرگان	۲۰	زاغ دانا
۱۰۱	حقوق	۲۲	سال
۱۰۳	لطیفه ها	۲۵	ترانه بهار
۱۰۵	حقوق والدین	۲۷	تابستان
۱۰۷	آللو	۲۹	لطیفه
۱۰۹	حقوق طفل	۳۱	آفتاب
۱۱۱	حقوق همسایه	۳۳	آب روان
۱۱۳	آداب سلام دادن	۳۵	وطن
۱۱۵	مراعات نوبت	۳۶	بیایید باکشور خود آشنا شویم
۱۱۷	بوریا باف	۳۸	صلح
۱۱۹	نزاع	۴۰	آزادی
۱۲۱	چوپان دروغگو	۴۲	جشن استقلال
۱۲۳	همدردی	۴۴	سید جمال الدین افغان
۱۲۵	خوش خلقی	۴۶	سفر بامیان
۱۲۶	کمک با دوستان	۴۸	دهقان زحمتکش
۱۲۸	حادثه	۵۰	میوه ها
۱۳۰	کبوتر و مورچه	۵۳	نیشکر
۱۳۲	تجارت و دوکانداری	۵۵	سبزی های تازه
۱۳۴	بز کشی	۵۸	شیر فروش فریبکار
۱۳۶	موزیم	۶۰	حیوان ها
۱۳۸	باغ وحش	۶۳	پرنده ها
۱۴۰	اندرزها	۶۶	سرود غچی
۱۴۲	وسایل حمل و نقل	۶۸	مرغداری
۱۴۴	امانتداری	۷۰	حشره ها
	ترانه معارف	۷۲	مگس و زنبور عسل
		۷۴	موش
		۷۶	شیر و موش
		۷۹	ورزش

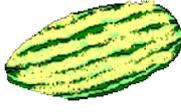
تکرار حروف الفبا

هدف: شناختن شکل، صدا، خواندن و نوشتن حروف الفبا می باشد.

پرسش ها:



- ۱ اسم شما به کدام حرف شروع می شود؟
- ۲ اسم شما از چند حرف ساخته شده است؟
- ۳ از حروف الفبا کدام کلمه ها را ساخته می توانید؟

 پياله <u>پ پ</u>	 برگ <u>ب ب</u>	 انار <u>ا</u>	 آلو <u>آ</u>
 چتری <u>چ چ</u>	 جواری <u>ج ج</u>	 ثریا <u>ث ث</u>	 تبر <u>ت ت</u>
 ذره بین <u>ذ</u>	 درخت <u>د</u>	 خربوزه <u>خ خ</u>	 حلوا <u>ح ح</u>
 سیب <u>س س</u>	 ژاله <u>ژ</u>	 زینه <u>ز</u>	 روباه <u>ر</u>



طیارہ

ط ط



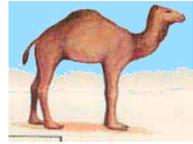
ضابط

ض ض



صابون

ص ص



شتر

ش ش



فیل

ف ف



غچی

غ غ



عینک

ع ع



ظرف

ظ ظ



لیمو

ل ل



گل

گ گ



کتاب

ک ک



قیچی

ق ق



هاون

ه ه ه و



واسکت



ناک

ن ن



ماهی

م م



یوغ

ی ی



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! خانه های خالی را در کتابچه های تان به ترتیب با حروف الفبا پر کنید:

○ آ ○ ا ○ پ ○ ج ○ د ○ ر ○

○ ژ ○ س ○ ط ○ ع ○ ف ○

○ گ ○ و ○ ه ○ ی ○

کارخانه گی:

هریک از شاگردان یک حرف الفبا را انتخاب کرده و سه کلمه را که به آن حرف شروع می شوند در کتابچه های خود بنویسند.

_____ ۱ _____ ۲ _____ ۳

خداوند ﷻ

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، و با صفت ها و قدرت های خداوند (ج) آشنا شوند و کلمه ها را تشخیص داده بتوانند.



پرسشها:



- ۱ در شکل بالا چه می بینید؟
- ۲ آیا می دانید مارا کی پیدا کرده است؟
- ۳ خداوند ﷻ به غیر از ما دیگر چه چیز ها را پیدا کرده است؟

خداوند ﷻ پیدا کننده زمین، آسمان ها، کوه ها، دریاها حیوان ها، انسان ها و دیگر چیز ها می باشد. خداوند ﷻ بسیار مهربان است و مارا به کارهای خوب امر کرده است. ما خداوند ﷻ را دوست داریم و پرستش می کنیم.



فعالیت شاگردان:

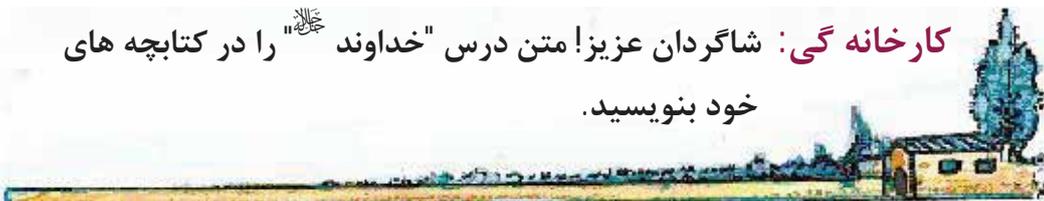
شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و چیزهایی را که خداوند ^ﷻ پیدا کرده است نام بگیرید.

نام تصویرهای زیر را در کتابچه‌های خود بنویسید:



کارخانه‌گی: شاگردان عزیز! متن درس "خداوند" ^ﷻ را در کتابچه‌های

خود بنویسید.



حضرت محمد ﷺ

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با نعت حضرت محمد ﷺ آشنا شوند. کلمه ها را تشخیص داده و ترکیب کرده بتوانند.



پرسشها:

۱) درباره تصویر بالا چه گفته می توانید؟

۲) حضرت محمد ﷺ کی بودند؟

۳) قرآن کریم برای کی نازل شده است؟

حضرت محمد ﷺ پیامبر ما مسلمان هاست.

حضرت محمد ﷺ در شهر مکه تولد شده بودند و با مردم رویه خوب داشتند بر اطفال شفقت می نمودند. ایشان می گفتند: ((کسی که به اطفال شفقت و به بزرگان احترام نمی کند از جمله ما نیست.)) ما پیغمبر خود را دوست داریم.

قرآن کریم کتاب خداوند ﷺ است که برای رهنمایی

مسلمان ها به حضرت محمد ﷺ نازل شده است.

معنای لغت های جدید: ۱. شفقت: مهربانی، ۲. بزرگان: کلان ها، ۳. نازل: فرو فرستاده شده.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از روی متن درس حضرت محمد ﷺ چهار کلمه را که به حرف (م) آغاز شده باشد پیدا کنید و در کتابچه های خود بنویسید. از حرف های داده شده به روی تخته کلمه بسازید، مثال:

خ + و - ب =

پ - ی - ا - م - ب - ر =

م - ه - ر - ب - ا - ن =

ا - ح - ت - ر - ا - م =

م - س - ل - م - ا - ن =

به گروپ ها تقسیم شده و راجع به روش نیک حضرت

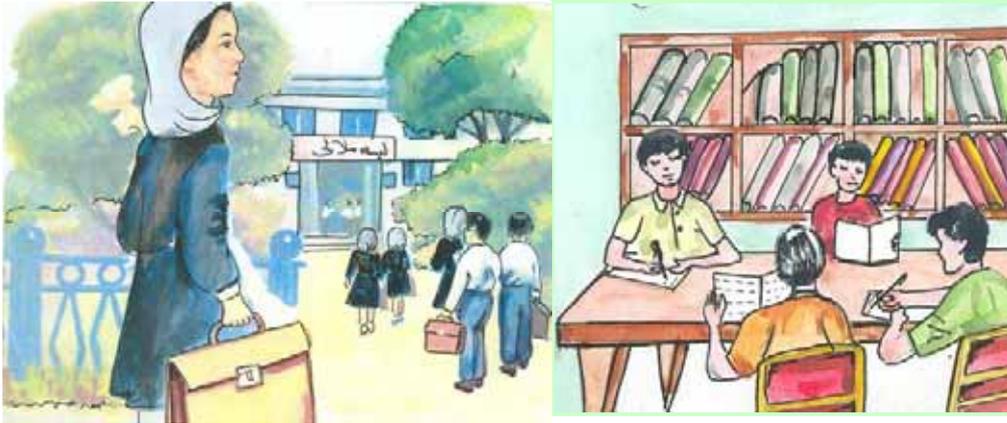
محمد ﷺ آنچه از بزرگان خود شنیده اید با یک دیگر بحث کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه هایی را که در درس نو در شروع، وسط

و یا آخر آن (ر) دارد در کتابچه های خود رونویس کنید.

علم

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، ارزش علم را بدانند و از ترکیب حرف ها کلمه ساخته بتوانند.



پرسشها:

- ۱ ما چرا درس می خوانیم؟
- ۲ خداوند ﷻ یاد گرفتن علم را برای کی فرض گردانیده است؟

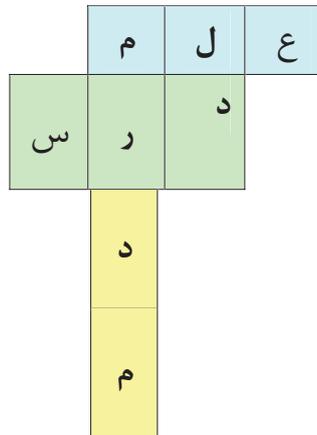
علم دانش را می گویند. هرکس زیاد درس بخواند و علم
بیاموزد دانا می شود.
آدم عالم زنده گی خود را به خوبی پیش می برد و به دیگر
مردم کمک می کند.
آموختن علم به مرد وزن فرض است.

معنای لغت ها: ۱. بیاموزد: یاد بگیرد، ۲. دانا: هوشیار، ۳. فرض: لازم



فعالیت شاگردان:

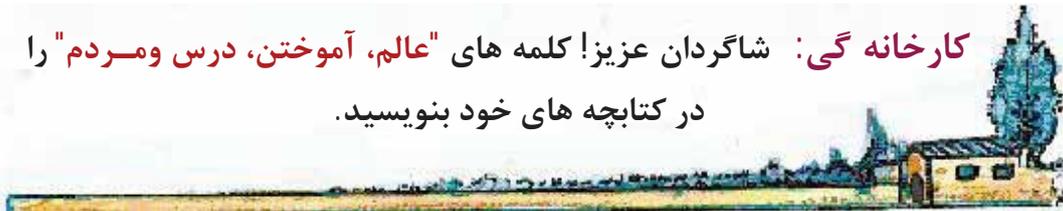
شاگردان عزیز! از حرف های داخل چوکات به روی تخته کلمه بسازید:



به گروه ها تقسیم شده و کلمه های عالم، آموختن، و مردم را به روی کاغذ هجا نمایید.

--مردم--

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های "عالم، آموختن، درس ومردم" را در کتابچه های خود بنویسید.



مکتب

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، وسایل مکتب را بشناسند و با قواعد مکتب آشنا شوند.



پرسشها:

- ۱ در تصویرهای بالا چه می بینید؟
- ۲ اسباب ولوازم کار آمد مکتب را نام گرفته می توانید؟
- ۳ در سال گذشته چه کارها را در مکتب انجام میدادید و کدام آن مورد علاقه تان بود؟

ما هر روز به مکتب می رویم. در مکتب خواندن، نوشتن و ادب را یاد می گیریم. ما با بسیاری از شاگردان دوست شده ایم. باهم یکجا درس می خوانیم و در پاک نگهداشتن میز، چوکی کتاب و دیگر لوازم مکتب کوشش می نماییم. قواعد آن را در نظر گرفته و به حاضری پابند می باشیم. مکتب جای آموختن علم و دانش است.

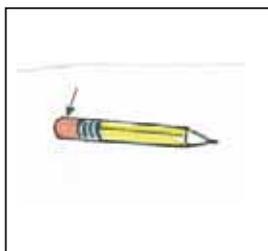
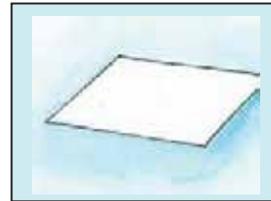
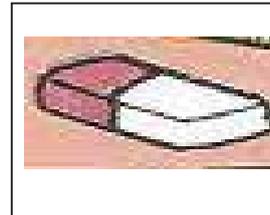
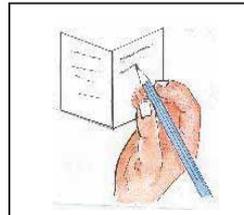
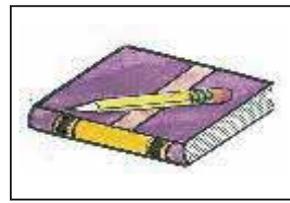
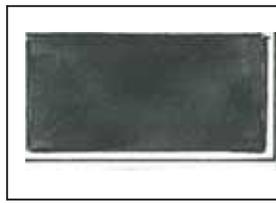
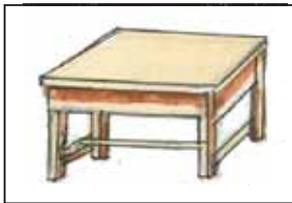
معنای لغت ها: ۱. ادب: دانش، فرهنگ و معرفت ۲. آموختن: یادگرفتن ۳. قواعد: قاعده ها.



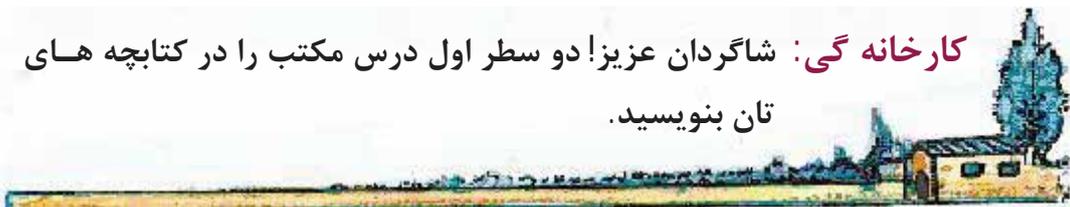
فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و در مورد قواعد مکتب
مباحثه نمایید.

اشکال زیر را نام بگیرید:



کارخانه‌گی: شاگردان عزیز! دو سطر اول درس مکتب را در کتابچه‌های
تان بنویسید.



مطالعه

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و به مطالعه تشویق شوند.



پرسشها:

- ۱ در رسم بالا چه می بینید؟
- ۲ آیا مطالعه را دوست دارید؟
- ۳ به مطالعه کدام کتاب زیاد تر علاقه دارید؟

مطالعه برای انسان فایده بسیار دارد: معلومات ما را زیاد می سازد و در هنگام مطالعه با کلمه های جدید آشنایی پیدا می کنیم. ما با مطالعه کتاب، اخبار، مجله و غیره، مطالب خوب را یاد می گیریم و آگاه می شویم. پس برای ما شاگردان لازم است که همه روزه مطالعه کنیم.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های "مطالعه، انسان، اخبار، و آشنایی" را بر

تخته هجا نمایید.

م - ط - ل - ع	مطالعه

در گروه ها تقسیم شده و در مورد فایده های مطالعه صحبت کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! متن درس جدید را در کتابچه های تان

بنویسید.



کتاب گوید

هدف: شناختن کتاب، آشنایی شاگردان به خواندن شعر و کلمه های هم وزن.



پرسش ها:

- ۱ سال گذشته کدام کتاب ها را خواندید؟
- ۲ از کتاب دری صنف اول چه چیز ها را آموختید؟
- ۳ شما خواندن کدام کتاب را دوست دارید؟



معنای لغت ها: ۱. خوش بیان: خوش صحبت، ۲. فراوان: زیاد، ۳. پند: نصیحت، ۴. غافل: بی خبر



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و راجع به اینکه چه چیزها را از کتاب آموخته‌اید بحث نمایید. بعد یکی از شاگردان نظر گروه خود را پیش روی صنف بیان نماید.

از شعر کتاب پنج کلمه را که با (نم) ختم شده باشد در کتابچه‌هایتان بنویسید.

مهربا نم = مهربانم

 نم =

 نم =

 نم =

 نم =

کارخانه گی: شاگردان عزیز! شعری را که خواندید در کتابچه‌های تان بنویسید.



شاگرد خوب

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و صفات شاگرد خوب را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر های بالا کی ها را می بینید؟
- ۲ به نظر شما شاگرد خوب کیست؟



اسد یک شاگرد خوب است. وقتی که صبح از خواب بیدار می شود، وضو می کند و نماز صبح خود را می خواند. به پدر و مادرش سلام می دهد بعد از آن ورزش می نماید، دست و روی خود را شسته و درس های مکتب را تکرار می کند، کتاب های مکتب را از روی تقسیم اوقات آماده می سازد. بعد از نوشیدن چای و خدا حافظی با پدر و مادرش، به طرف مکتب حرکت می کند. در مکتب معلم خود را احترام کرده و با هم صنفان خویش به بسیار محبت رفتار می کند. پدر، مادر، معلم ها و هم صنفی هایش از او خوش و راضی هستند.

معنای لغت ها: ۱. احترام: عزت، ۲. تکرار: کاری را دوباره کردن، سخنی را دوباره گفتن



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شده و درباره اوصاف شاگرد خوب صحبت نمایید.

کلمه های جدید درس نو را نام بگیرید.

هریک از شما نام خود را به هم صنفان گروه خود بگویید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! دو سطر درس نو را در کتابچه های خود

بنویسید.



معلم

هدف: شاگردان بخوانند، بنویسند و مقام معلم را بدانند.



پرسشها:

- ۱ نام معلم شما چیست؟
- ۲ چرا معلم خود را دوست دارید؟
- ۳ معلم تان شما را به چه چیزها رهنمایی می کند؟

معلم صاحب هر روز با پیشانی باز به صنف می آید. بعد از ادای سلام و احوال پرسی به بسیار مهربانی کارهای خانه گی مان را می بیند.

معلم صاحب در هر درس از ما سؤال می نماید، ما کوشش می کنیم جوابهای درست بدهیم و اگر جواب های ما درست نباشد به بسیار مهربانی جواب درست آن را برای ما می فهماند. ما معلم های خود را بسیار دوست داریم؛ زیرا آن ها در تعلیم و تربیه ما زحمت می کشند، خواندن و نوشتن را برای ما یاد می دهند و ما را به کارهای خوب رهنمایی می کنند.

معنای لغت: ۱. رهنمایی: راه نشان دادن



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در بارهٔ مقام و اوصاف خوب معلم جروبحت نمایید.

کلمه های " معلم، نوشتن، خواندن و محبت " را بر تخته به حروف

تجزیه کنید.

از حروف "م، ع، ل، م" و "ت، ع، ل، ی، م" بالای تخته کلمه های

مناسب بسازید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! سه سطر اول متن را در کتابچه های

تان بنویسید.



زاغ دانا

هدف: شاگردان متن را بخوانند ، بنویسند و به شنیدن و گفتن قصه ها تشویق شوند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر های بالا کدام پرنده را می بینید از آن نام بگیرید؟
- ۲ در هر یک از تصویر ها پرنده چه می کند؟
- ۳ چرا زاغ سنگ ریزه را در کوزه می اندازد؟

روزی از روز ها زاغ بسیار تشنه شده بود. نظرش به یک کوزه گلی افتاد وقتی نزدیک آن شد، دید که در کوزه آب موجود است؛ ولی نول وی به آن نمی رسد. زاغ تشنه هر قدر کوشش کرد نتوانست از آن آب بنوشد. ناگهان چاره‌یی به فکرش رسید. سنگ های خورد را با نول خود گرفته و در کوزه انداخت. دیری نگذشت که آب کوزه بالا آمد و زاغ توانست از کوزه آب بنوشد.

معنای لغت: ۱. ناگهان: دفعته



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و راجع به مفهوم قصه، جر و

بحث کنید و بعد نماینده‌های هر گروه نظرات خود را ارائه کنند.

هریک از شما اگر قصه‌یی یاد دارید در صنف به هم صنفان خود

بگویید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! دو سطر آخر قصه را در کتابچه‌های

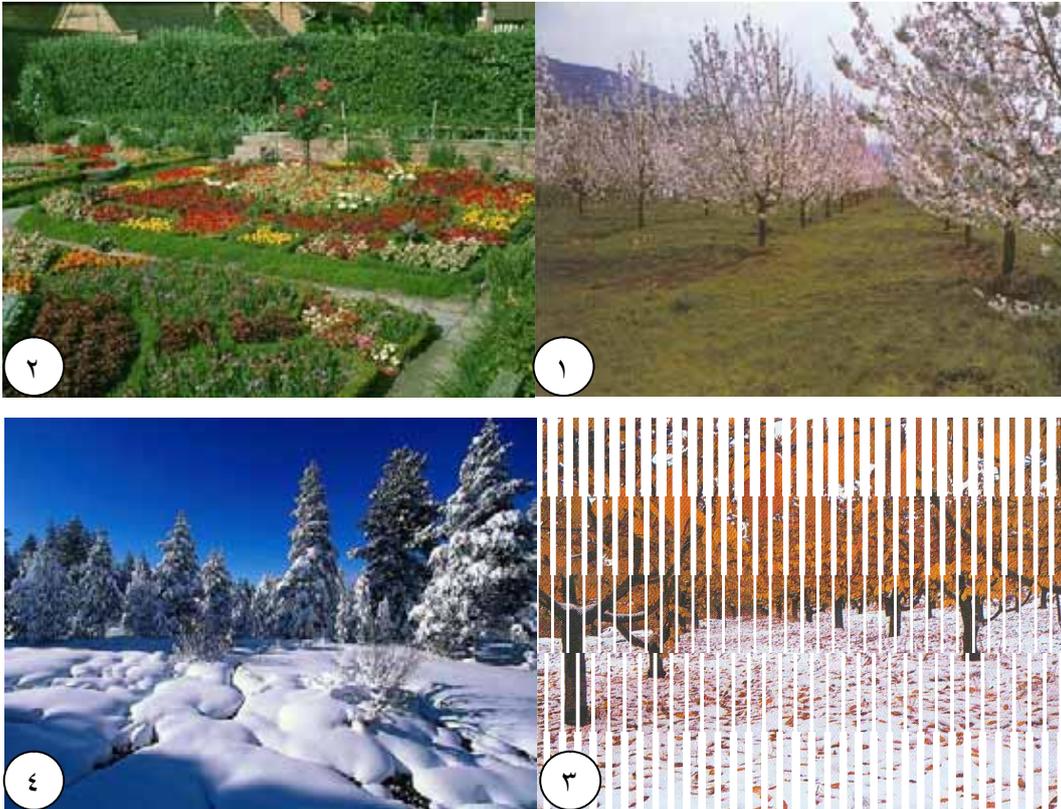
خود بنویسید و در باره کلمه "تشنه" یک جمله کوتاه

بنویسید.



سال

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و نام های چهار فصل سال و دوازده ماه را یاد بگیرند.



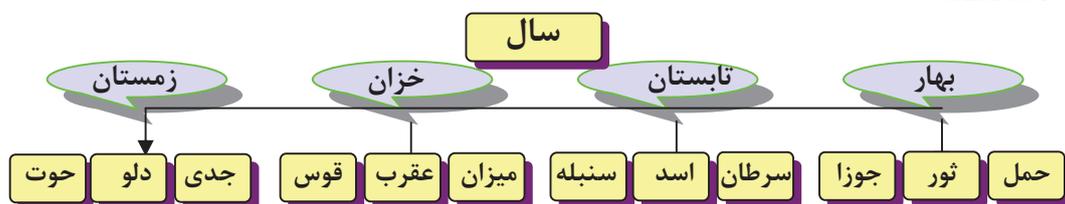
پرسشها:

- ۱ فصل خزان فصل چندم سال است؟
- ۲ شما کدام فصل سال را خوش دارید؟
- ۳ آیا می توانید فصل زمستان را در تصویرهای بالا نشان بدهید؟

یک سال چهار فصل است: بهار، تابستان، خزان و زمستان
 هر فصل دارای سه ماه میباشد:
 بهار فصل اول سال است: حمل، ثور، جوزا در اول حمل شب
 و روز یک برابر می شود.
 تابستان فصل دوم سال است: سرطان، اسد، سنبله در این
 فصل هوا گرم می باشد:
 خزان فصل سوم سال است: (میزان، عقرب، قوس) درین
 فصل هوا رو به سردی می رود.
 زمستان فصل چهارم سال است: جدی، دلو، حوت.



فعالیت شاگردان:



شاگردان عزیز! خانه های خالی جدول را با کلمه های مناسب در کتابچه های تان با پنسل پر کنید.

فصل	ماه اول	ماه دوم	ماه سوم
بهار	سرطان	اسد	سنبله
خزان	جدی	دلو	حوت

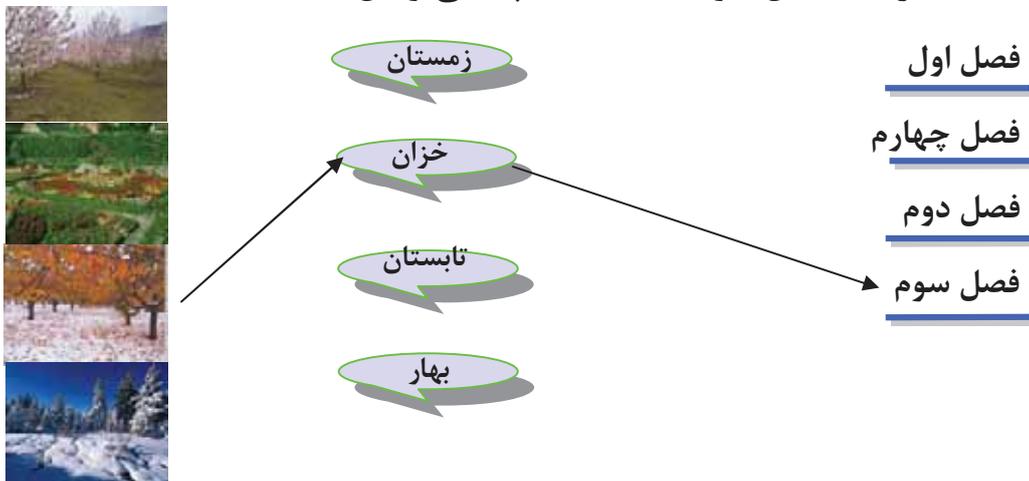
دوازده شاگرد پیش روی صنف بیایند و به هر شاگرد نام یک ماه داده شود. هر شاگرد پیش روی صنف ایستاده شده و نام خود را بلند بگوید و بعد شاگردان به ترتیب ماه های سال ایستاده شوند.



در آخر هر سه شاگرد یکجا ایستاده شده فصل های سال را نشان بدهند.



شاگردان عزیز! تصویرها را با نام های فصل ها و نام فصل ها را به ترتیب فصل توسط یک خط پنسلی وصل کنید.



کارخانه گی: شاگردان عزیز! نام ماه های چهار فصل را در کتابچه های خود بنویسید.



ترانهٔ بهار

هدف: شاگردان شعر را بخوانند، بنویسند و تأثیرات فصل بهار را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ فصل اول سال چه نام دارد؟
- ۳ در کدام فصل سال درخت ها شگوفه می کند؟

مژده که آمد بهار
آب فراوان به باغ
غچی و پروانه شد
بلبل آبی کند
کرده شگوفه به باغ
بر لب آب روان
کوکو زنان فاخته
به شاخ سرو بلند
ز خانه مور و ملخ
سبزه و گل بی شمار
گشته روان هر کنار
زنده به بوی بهار
غلغله در جویبار
درخت سیب و انار
سایهٔ بید و چنار
نشسته بر شاخسار
ناله کند زار زار
گشته روان سوی کار

تو هم برو پشت کار

ای پسر هوشیار

مایل

معنای لغت ها: ۱. مژده: خوش خبری، ۲. بی شمار: بی حساب، ۳. هر کنار: هر طرف، ۴. جویبار: جوی ها، ۵. سوی: طرف



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه‌ها تقسیم شده و راجع به فعالیت‌های باغبان‌ها و دهقانان حرف بزنید.

به گروه‌ها تقسیم شده و کلمه‌های هم‌وزن شعر را در کتابچه‌های تان تکمیل کنید:

بهار = به + ار

چنار = چ + ار

بیشمار = ب + ار

هوشیار = ه + ار

جویبار = ج + بار

شاخسار = ش + بار

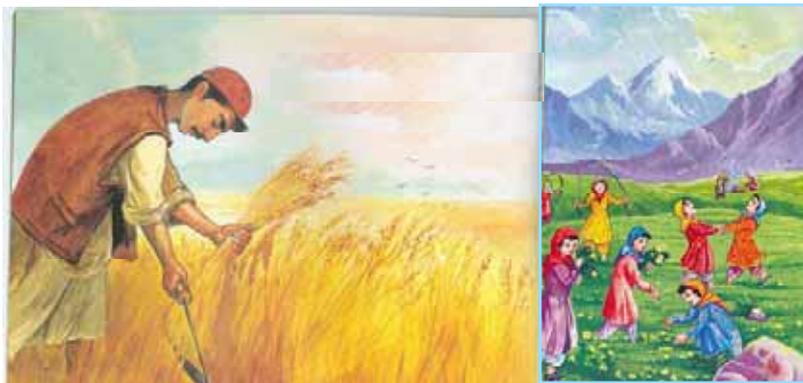
کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه‌های داخل قوس (فصل - بهار - شگوفه

بیل) را در کتابچه‌های خود به حروف تجزیه نمایید.



تابستان

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و تأثیرات فصل تابستان را بدانند.



پرسشها:

- ۱) تصویرها کدام فصل ها را نشان می دهند؟
- ۲) در فصل تابستان چه چیز ها پخته می شوند؟
- ۳) شما در تابستان چه کار می کنید؟
- ۴) آب و هوا در تابستان چگونه است؟

تابستان فصل دوم سال است در این فصل هوا بسیار گرم می باشد. در تابستان میوه ها، غله ها و سبزی ها پخته می شوند، همه جا سرسبز می باشد و مردم بعضی وقتها برای تفریح و میل به باغ ها و کشت زارها می روند. ما باید درین فصل لباس نخی که دارای رنگ روشن باشد بپوشیم.

معنای لغت ها: ۱- سبزی هامثل: پیاز، کچالو، پالک، گندنه، گشنیز و غیره.

۲- غله ها مثل: گندم، جو، جواری و غیره.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و هر گروه راجع به میوه‌ها، سبزی‌ها و غله‌های این فصل بحث نموده نام سه میوه و سه سبزی را که در تابستان پیدا می‌شود در کتابچه‌های خود بنویسند.

میوه‌ها: ۱. _____ ۲. _____ ۳. _____

سبزی‌ها: ۱. _____ ۲. _____ ۳. _____

کارخانه گی: شاگردان عزیز! راجع به خصوصیات فصل تابستان با والدین تان بحث نمایید، نظرات شان را فردا به هم صنفان خود بگویید و راجع به تابستان یک جمله ساده بنویسید.



لطیفه

هدف: بخوانند، بنویسند و توانمندی قصه کردن را پیدا کنند.



پرسشها:

- ۱ در خانواده کی برای شما قصه می گوید؟
- ۲ اگر قصه یی از کتاب دری صنف اول را به یاد دارید، بگویید؟
- ۳ آیا در کدام کتاب دیگر قصه خوانده اید؟

چوچه مرغی در گوشه حویلی می گشت و دانه می چید
ناگهان روباهی آمد و به چوچه گک گفت: من ترا می خورم.
چوچه گک گفت: رو باه جان! از خوردن من کی سیر می شوی.
من بسیار خورد هستم. در آن طرف دیوار حویلی مادر من
است. بیا با من تا ترا آن جا ببرم که هم من و هم مادرم را
بخوری و سیر شوی.

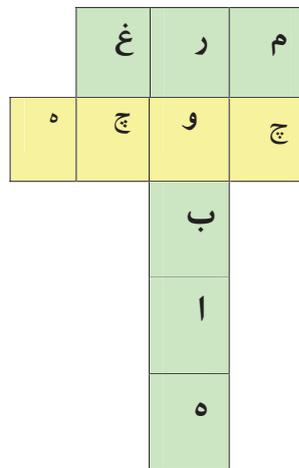
چوچه گک پیش، پیش روباه به راه افتاد، نزدیک دیوار که
رسید پرید و بالای دیوار نشست.
روباه گفت: کجاست مادرت؟ چوچه گک گفت: ببخشید
من مادر ندارم، مادر مرا شغال خورده است.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از حروف داخل چوکات در کتابچه های تان کلمه

بسازید.



۱) چوچه
۲
۳

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه هایی را که در درس نو حرف "م" دارد در

کتابچه های تان بنویسید و لطیفه "روباه و مرغ" را به دوستان و

اعضای خانواده تان بگویید؛ اگر آن ها هم قصه یی را یاد دارند

برای تان بگویند. شما فردا آن را در صنف به دیگر هم صنفان

خود بگویید.



آفتاب

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، اهمیت و طریق استفاده از آفتاب را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ اگر آفتاب نمی بود چه می شد؟
- ۳ ما از آفتاب چه کار گرفته می توانیم؟

در یک روز تابستانی، که پرویز و مادرش مصروف کار های خانه بودند، پرویز به مادرش گفت: کاش که آفتاب نمی بود تا هوا این قدر گرم نمی شد. مادر پرویز در جواب پسرش گفت: پسرم! اگر آفتاب نمی بود همه جا تاریک و سرد می بود همین آفتاب است که همه جا را روشن و گرم می سازد. روشنی و گرمی آفتاب برای انسان ها و حیوان ها بسیار فایده دارد. مکروب ها را از بین برده سبزی ها و میوه ها را پخته می سازد.

معنای لغت ها: ۱. مصروف: سرگرم، ۲. سرد: خنک



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! متن درس را دقیق بخوانید و کلمه‌هایی را که حرف

(ت)، (م)، (پ)، (ک) و (گ) دارد در کتابچه هایتان بنویسید.

ت	م	پ	ک	گ

کلمه‌های داده شده را بنویسید و حرفی که دوبار آمده است آن را

در کتابچه تان بنویسید:

- ۱ (تابستانی) _____ ۲ (کاش که) _____
- ۳ (انسان‌ها) _____ ۴ (سبزی) _____

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه‌های (آفتاب و روشن) را در

کتابچه‌های خودتان دو بار بنویسید و راجع به اهمیت آفتاب جمله‌یی در

یک سطر بنویسید.



آب روان

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و اهمیت آب را بفهمند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ آب در کجا پیدا می شود؟
- ۳ از آب برای چه استفاده می شود؟
- ۴ کدام آب پاک است؟

من آب روان هستم
گرمن نرم در کشت
از فیض وجود من
من آب روان هستم
پایین شوم از کوه ها
تا پیش شما آییم
من آب روان هستم
من راحت جان هستم
کی سبز شود گندم
آسوده بود مردم
من راحت جان هستم
پیچیده و غلتیده
رقصیده و رقصیده
من راحت جان هستم

مایل

معنای لغت ها: ۱. راحت: آسایش و آرامش، ۲. فیض: برکت، ۳. آسوده: آرام



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! چهار کلمه را پیدا کنید که در شعر زیاد تر از یک

بار آمده باشد و بعد آن را بالای تخته بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④

از حروف داده شده در کتابچه کلمه بسازید.

(ر + ا + ح + ت)، (آ + ب)، (ر + و + ا + ن)

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های "گندم، فیض و کشت" را به حروف

تجزیه کنید.



وطن

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و وطن دوستی را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر چه دیده می شود؟ توضیح دهید.
- ۲ از چند شهر افغانستان نام برده می توانید؟
- ۳ بیرق ما دارای کدام رنگ هاست؟
- ۴ نام پایتخت وطن مان چیست؟

وطن عزیز ما افغانستان یک کشور اسلامی است که در آن اقوام مختلف زنده گی می نمایند.

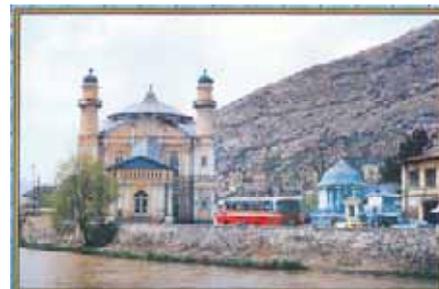
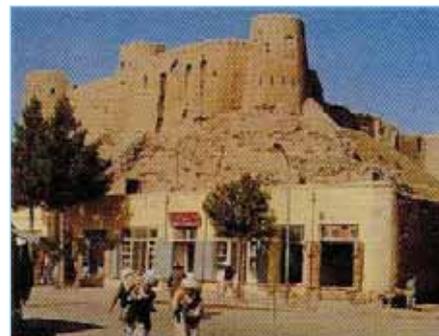
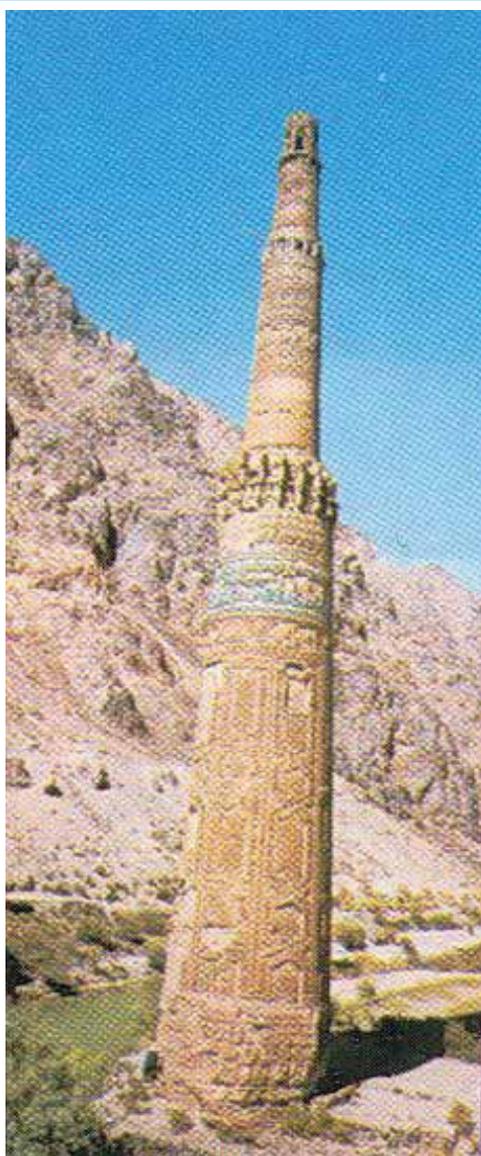
وطن ما شهر های بزرگ، کوه های بلند، تپه های سر سبز، دشت های کلان و جنگل های زیاد دارد.

پایتخت وطن ما شهر کابل است و بیرق کشور ما سه رنگ دارد (سیاه، سرخ و سبز).

ما وطن خود را دوست داریم.

معنای لغت ها: ۱. اقوام: قوم ها ۲. عزیز: گرامی، ارجمند، عزتمند

بیایید با کشور خود بیشتر آشنا شویم





فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و هر گروه نام پنج شهر

افغانستان را پیدا کند؛ بعد معلم صاحب نام شهرهای هر گروه را

بالای تخته فهرست نماید.

در درس "وطن" چهار کلمه را که به حرف (ا) آغاز می‌شوند پیدا

کنید و در کتابچه‌های خود بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④

کارخانه‌گی: شاگردان عزیز! از والدین خود نام شهرهای بزرگ

افغانستان را بپرسید و فردای آن روز برای هم صنفان تان

بگویید. کلمه‌های وطن، افغانستان و پایتخت را در

کتابچه‌های خود به حروف تجزیه کنید.



صلح

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ارزش صلح را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ آیا با کسی کدام وقت جنگ کرده اید و اگر بلی، چطور؟
- ۳ آیا می توانید مثالی از سلوک بد بدهید؟

کاکایم گفت: صلح، دوستی و آشتی را می گویند. برای اینکه در خانه و مکتب ما صلح باشد ما باید با یک دیگر به نرمی و آرامی حرف بزنیم، به حرف های همدیگر گوش کنیم و از دشنام گفتن و جنگ کردن خود داری نماییم. اگر با هم صنفان و اعضای خانواده به پیشانی باز، تبسم و خوش خلقی حرف بزنیم؛ در هر کار نوبت را مراعات کنیم، اشیای دیگران را خراب نکنیم؛ به زور نگیریم، در صنف و خانه ما صلح و دوستی خواهد بود.

خداوند ﷻ ما را به صلح و دوستی امر کرده است. ما باید امر
خداوند ﷻ را قبول کنیم و با یکدیگر جنگ نکنیم.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و هر گروه (سه) روش نرم و یا
سلوک خوب و صلح‌آمیز را مشخص کنید در مورد بحث نموده
نماینده هرگروه مقابل صنف سلوک و روش خود را تمثیل نمایید.

برخورد با تبسم

۳

۲

۱

در گروه‌های خود در مورد سلوک بد بحث نموده و (سه) روش
زشت و یا خشونت‌آمیز را پیدا کرده بگویید.

بد، بد نگاه کردن

۳

۲

۱

کارخانه گی: شاگردان عزیز! از کلمه‌های سلوک و صلح در کتابچه‌های خود
جمله بسازید.



آزادی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ارزش آزادی را بدانند.



پرسشها:

- ۱ شما در قفس چه می بینید؟
- ۳ پرنده ها چرا زنده گی در قفس را خوش ندارند؟

زلمی یک پرنده را در قفس زیبا انداخته بود، دانه های خوب و آب صاف برایش می داد.
پرنده دایم ناله و زاری می کرد، زلمی به ناله و زاری پرنده خندیده خوش حالی می نمود.
یک روز مامای زلمی به خانه شان مهمان بود، زلمی قفس را پیش مامای خود آورد و به بسیار خوشی گفت: ماما جان! مرغک من چه خوب می خواند.
مامایش گفت: فرزندم! این خواندن نیست. این ناله جدایی از دوستان است. این پرنده می خواهد که با دیگر پرنده ها به باغ ها برود و آزاد زنده گی کند. زلمی بعد از شنیدن نصیحت مامای خود پرنده را آزاد کرد. مامایش از این کار او خوش شد.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به کلمه های زیر که از درس گرفته شده توجه کنید و آن را در کتابچه های تان بنویسید، سپس در زیر هر کلمه بنویسید که کدام کلمه سه حرفی است و کدام چهار حرفی.

بود ۱ ناله ۲ قید ۳ زاری ۴ دایم ۵

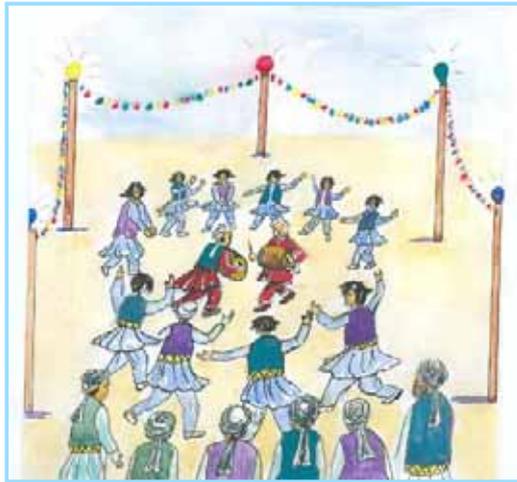
زلمی ۶ روز ۷ قفس ۸ دانه ۹ خانه ۱۰

کارخانه گی: شاگردان عزیز! هشت کلمه چهار حرفی را از روی متن در کتابچه های خود بنویسید.



جشن استقلال

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، تجلیل از روز های تاریخی را بدانند و معنای استقلال را بفهمند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر بالا چه چیز را مشاهده می کنید؟
- ۲- در مورد جشن چه می دانید؟
- ۳- کدام یک از شما به تماشای جشن استقلال رفته اید؟ چیزی هایی را که دیده اید قصه نمایید.

ما افغان ها هر سال روز استقلال افغانستان را در سر تا سر کشور، جشن می گیریم. جشن استقلال روز یاد آوری قهرمانی پدر کلان های ماست که وطن ما را از بیگانه گان آزاد کردند. در این روز مردم خوشی می کنند. رسم گذشت، مسابقات ورزشی و بازی های دلچسپ را می بینند و به کنسرت ها می روند. افغانستان خانه ماست و نگهبانی استقلال آن وظیفه هر یک ما می باشد.

معنای لغت ها: ۱. استقلال، : آزادی، ۲. قهرمانی: شجاعت و دلاوری



فعالیت شاگردان:

شاگردان به قسم دایره ایستاده شده و معلم صاحب از یک شاگرد بپرسد که حرف آخر کلمه "استقلال" چیست و شاگرد دیگر کلمه‌یی را بگوید که به حرف (ل) آغاز می‌شود؛ مثلاً: (لیمو) و به همین ترتیب شاگرد دیگری کلمه‌یی را بگوید که به حرف (و) شروع شود و به همین قسم بازی دوام یابد.

نفر سوم ()

نفر دوم لیمو

نفر اول استقلال

کارخانه گی: شاگردان عزیز! متن درس را در کتابچه های خود بنویسید.



سید جمال الدین افغانی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و شخصیت های نام آور کشور را بشناسند.



پرسشها:

- ۱ به فکر شما تصویر بالا از کیست؟ نام ببرید.
- ۲ کدام یکی از بزرگ های وطن خود را می شناسید؟ نام بگیرید.
- ۳ آیا شما نام سید جمال الدین افغانی را شنیده اید؟ اگر شنیده اید در کجا؟

سید جمال الدین پسر سید صفدر بوده و در ولایت کنر افغانستان تولد گردیده است.

سید جمال الدین افغانی یک انسان عالم وطن ماست. در زمان امیر شیر علی خان به حیث صدراعظم کار می کرد و در پیشرفت کشور به وی مشوره های خوب می داد.

سید جمال الدین در قسمت دوستی بین مسلمان ها کوشش بسیار زیاد نموده، کتاب ها و آثار زیادی را نوشته بود.

معنای لغت: ۱. پیشرفت: ترقی



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و هر گروه کلمه‌های (عالم،

مشوره، افغانستان، کوشش) را به حروف تجزیه نماید.

شش کلمه را در متن درس نو پیدا کنید که در آن حرف (ش)

آمده باشد. مثال:

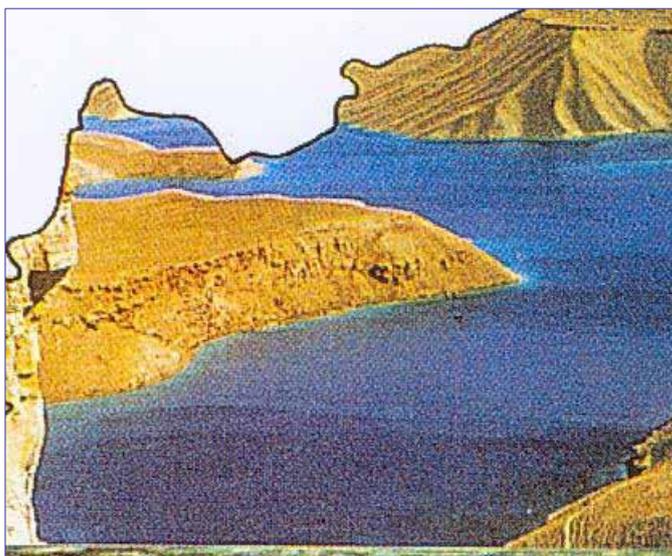
- ۱ کوشش _____ ۲ _____ ۳ _____ ۴ _____
۵ _____ ۶ _____

کارخانه‌گی: سه سطر درس نور را در کتابچه‌های خود بنویسید.



سفر بامیان

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با آبدات تاریخی کشور آشنایی پیدا نمایند و ارزش آن را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در رسم ها چه می بینید؟
- ۲ کدام یک از شما به ولایت بامیان سفر کرده اید؟ و اگر رفته اید چه دیده اید؟
- ۳ کدام آثار تاریخی را در ولایت بامیان دیده اید؟
- ۴ به غیر از بامیان آیا کدام ولایت یا شهر تاریخی دیگر افغانستان را می شناسید نام بگیرید؟

احمد گفت: من با خانواده خود به چند شهر بزرگ وطن ما سفر کرده ام که آخرین سفرم به ولایت بامیان بوده است. یکی از هم صنفی هایم که آن ولایت را دیده بود، از آثار تاریخی آن برایم بسیار تعریف می کرد. من هم که به دیدن آنجا بسیار علاقه گرفته بودم، یک روز از پدرم خواهش کردم تا مرا با خود به دیدن آثار تاریخی آن

دهقان زحمت کش

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و اهمیت زحمت کشی را بدانند.

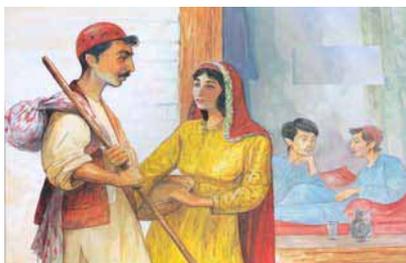
پرسش ها:



۱ در تصویر ها چه می بینید؟

۲ کار و زحمت کشی چه فایده دارد؟

۳ چه وقت زمین حاصل خوب می دهد؟



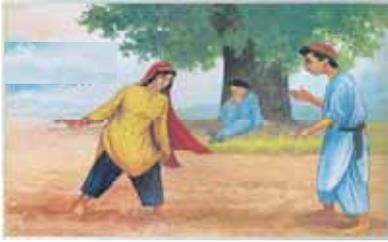
بود نبود یک دهقان زحمت کش بود
او دو پسر تنبل و بی پروا داشت.

دهقان و زنش به خاطر تنبلی پسران
شان بسیار جگر خون بودند تا اینکه
دهقان مریض شد. او در بستر مریضی
برای پسرانش گفت: من درباغ برای شما
یک خزانه را مخفی نموده ام.

بعد از مرگ دهقان، پسران برای پیدا
کردن خزانه، تمام زمین را بیل زدند؛
اما خزانه را نیافتند.

روزی زن دهقان برای پسرانش گفت:
حالا که زمین آماده کشت است بیاید
که گندم در آن کشت کنیم.

در آن سال زمین حاصل زیاد داد
 زن دهقان برای پسرانش گفت: این
 همان خزانه‌یی است که پدرتان
 برای شما وعده کرده بود.



فعالیت شاگردان:



شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و در متن قصه، پنج کلمه را پیدا کنید که به حرف «ز» آغاز شده باشند.

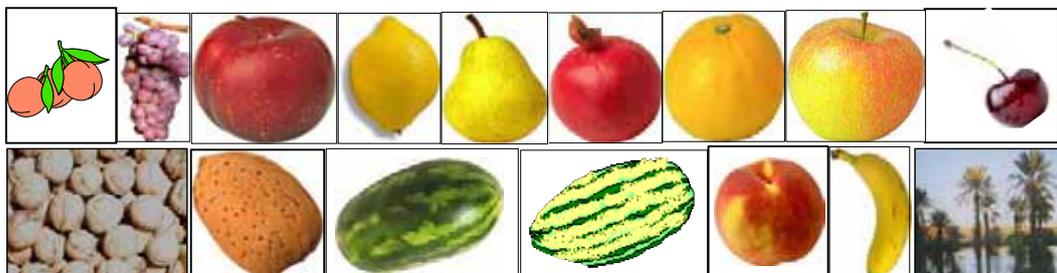
- زودتر ۱ _____ ۲ _____ ۳ _____ ۴ _____
 ۵ _____ ۶ _____

کارخانه گی: شاگردان عزیز! از کلمه‌های دهقان و گندم در کتابچه‌های خود جمله بسازید.



میوه ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ارزش میوه ها را برای صحت درک کنند.



پرسشها:

- ۱ در شکل بالا چه میوه هایی را می بینید؟ نام بگیرید؟
- ۲ در وطن ما کدام قسم میوه ها پیدا می شوند؟
- ۳ کدام میوه ها را زیاد تر خوش دارید؟

در وطن عزیز ما قسما قسم میوه ها پیدا می شود، مثل: سیب، زرد آلو، ناک، شفتالو، بهی، انار، گیلاس، انگور، خربوزه، تربوز و غیره. همچنان میوه های خشک مانند جلغوزه، بادام، چارمغز پسته و غیره نیز پیدا می شود. بعضی میوه ها مثل: سیب، زرد آلو، انگور، خربوزه، انجیر و غیره هم تازه و هم طور خشک خورده می شوند. خوردن میوه ها برای صحت بسیار مفید است.

معنای لغت ها: ۱. قسما قسم: مختلف، ۲. صحت: تندرستی، ۳. مفید: فایده مند.



فعالیت شاگردان:

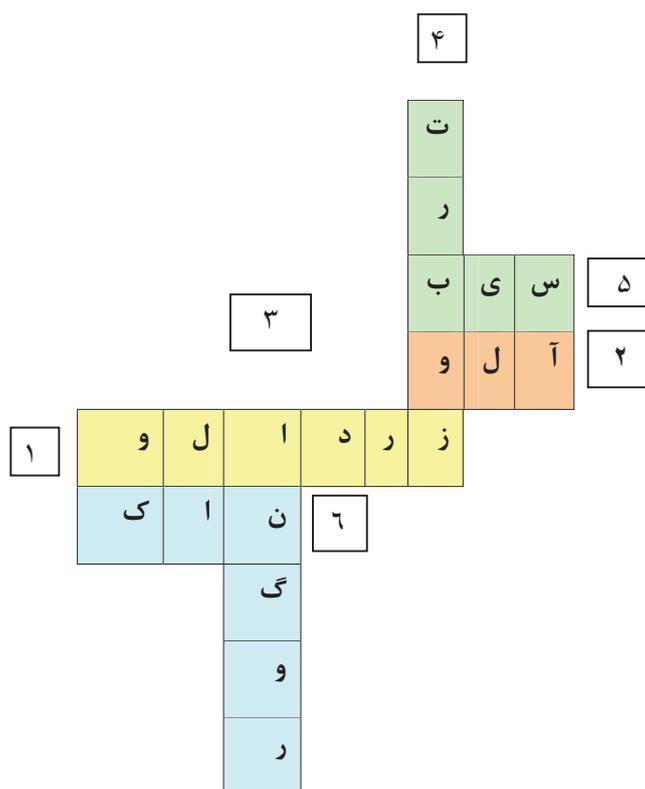
شاگردان عزیز! انواع میوه های تازه را نام گرفته و رنگ آن را بگویید.

نام هر تصویر داخل جدول را نظر به شماره آن در کتابچه های خود

بنویسید. به مثال توجه کنید:



زردآلو



کلمه های نامکمل داخل چوکات را توسط خط پنسلی تکمیل نمایید.

بوز	ا	۱ زرد آلو
ک	ز	۲ تربوز
نگور	ش	۳ ناک
فتالو	ا	۴ شفتالو
نار	نا	۵ انار
ردالو	تر	۶ انگور

شاگردان عزیز! از روی متن درس نام سه میوه خشک و تازه را پیدا کنید که حرف (ا) در اول یا در وسط آن آمده باشد.

_____ ۱ _____ ۲ _____ ۳

از روی چوکات کلمه متضاد را بر تخته بنویسند.

تر و تازه	۱ بسیار
کم	۲ مفید
مضر	۳ خشک

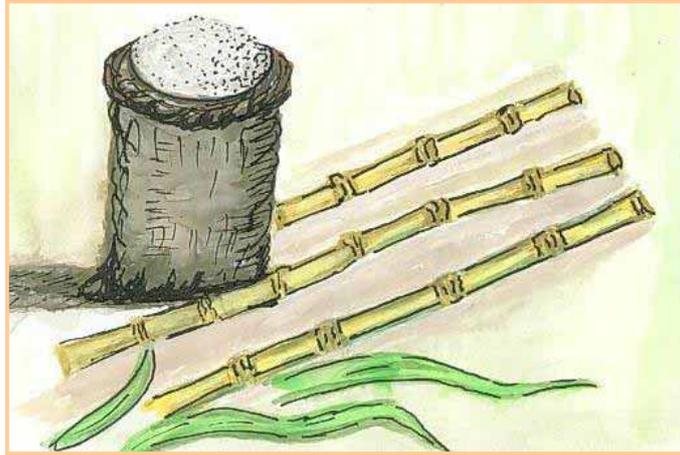
کارخانه گی: شاگردان عزیز! نام میوه هایی را که خوش دارید؛ در

کتابچه های خود بنویسید.



نیشکر

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ارزش نیشکر را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر چه را می بینید؟
- ۲ آیا می دانید از نیشکر چه می سازند؟
- ۳ اگر بوره و شیرینی زیاد بخوریم برای صحت ما ضرر دارد یا فایده؟
- ۴ بعد از خوردن شیرینی ها چه باید بکنیم؟

در بعضی شهرهای وطن ما نیشکر کشت می شود که از آن گر و بوره می سازند. از بوره قسما قسم شیرینی ساخته می شود.

خوردن بوره و شیرینی برای صحت مفید است؛ اما اگر زیاد خورده شود برای صحت مضر بوده و انسان را مریض و گلو درد می سازد. هر وقت که شیرینی می خوریم باید فوری دندان های خود را بشوییم تا دندان های مان خراب نشود.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شده و کلمه های زیر را در کتابچه های تان به حروف تجزیه نمایید:

دندان	شیرینی	بوره	کشت	نیشکر
-------	--------	------	-----	-------

کلمه های متضاد داخل چوکات را توسط خط پنسلی باهم ارتباط دهید.

کم	شیرینی
صحت مند	مفید
تلخی	زیاد
مضر	مریض

An arrow points from 'مفید' to 'تلخی'.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! از حروف داخل قوس در کتابچه های خود کلمه

بسازید. (ن، ی، ش، ک، ر) (ش، ی، ر، ی، ن، ی)

(ص، ح، ت) (م، ر، ی، ض)



سبزی های تازه

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، اهمیت سبزی ها را بدانند و استفاده صحی از آن نمایند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه سبزی ها می بینید؟
- ۲ کدام نوع سبزی ها خام خورده می شوند؟ نام بگیرید؟
- ۳ آیا سبزی هایی را که بعد از پخته شدن خورده می شوند نام برده می توانید؟
- ۴ شما کدام یک از سبزی ها را خوش دارید؟

در وطن عزیز ما انواع مختلف سبزی ها پیدا می شود. خوردن سبزی ها بسیار فایده دارد. سبزی ها پخته و خام خورده می شوند. کچالو، سبزی پالک، شلغم، بادنجان سیاه و کدو پخته خورده می شوند. ملی، پیاز، زردک، کرم و بادرنگ هم خام و هم پخته خورده می شوند. سبزی هایی که خام خورده می شوند، قبل از خوردن باید با پتاس و یا کلورین، خوب پاک شسته شوند؛ زیرا خوردن سبزی های ناشسته سبب مریضی های گوناگون مثل: پیچش، اسهال و غیره می شود.

معنای لغت ها: ۱. اقسام: انواع ۲. گوناگون: رنگارنگ



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده گروه اول سبزی‌هایی را که هم خام و هم پخته خورده می‌شوند نام ببرند. گروه دوم در باره فواید سبزی‌ها حرف بزنند. گروه سوم در مورد طریقه شستن آن‌ها صحبت کنند.



پنج کلمه را که به حرف (پ) شروع می شوند در متن درس پیدا

کرده و در کتابچه های خود بنویسید.

۱ پخته

۲

۳

۴

پ

پ

پ

پ

۵

پ

رنگ های سبزی ها را با نام های آن توسط خط وصل کنید.

بادنجان رومی	رنگ نارنجی
بادرنگ	رنگ سبز
بادنجان سیاه	رنگ سرخ
کدو	رنگ یاسمنی

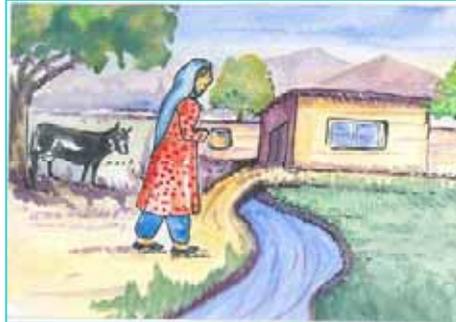
کارخانه گی: شاگردان عزیز! نام چهار سبزی را که هم خام و هم پخته

خورده می شوند در کتابچه های خود بنویسید.



شیر فروش فریب کار

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ضرر های فریب کاری را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ آیس کریم از چه چیز ها ساخته می شود؟
- ۳ از شیر گاو کدام خوراکی ها به دست می آید؟
- ۴ کدام یک از چیز هایی را که از شیر به دست می آید زیاد خوش دارید؟

شیرفروشی بود که در شیر آب می انداخت و به مردم می فروخت. شخصی که از فریب کاری و دروغ گویی او به تنگ آمده بود یک روز دو ظرف آورد.

شیر فروش گفت: هر روز یک ظرف شیر می بردی چرا امروز دو ظرف شیر می بری؟

شخص مذکور گفت: دو ظرف آورده ام برای آن که شیر و آب را جدا، جدا بدهید.

شیر فروش شرمنده شد و قصد کرد که دیگر فریب کاری و حيله گری نکند.

معنای لغت‌ها: ۱. فریبکاری: بازی دادن دیگران، ۲. حيله گری: چال بازی

فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! اگرهمچو قصه ها را یاد دارید یکی بادیگر خود بگویید.
کلمه های مترادف را درچوکات پیدا کرده و بر روی تخته بنویسید.

خجالت	الف : فریب کاری
تصمیم	ب : شرمنده
حیله گری	ج : قصد

شاگردان به گروه ها تقسیم شده و از متن قصه شش کلمه را که حرف (ش) دارد پیدا کنید و آنرا در کتابچه های خود بنویسند.

① شده ② _____ ③ _____ ④ _____
⑤ _____ ⑥ _____

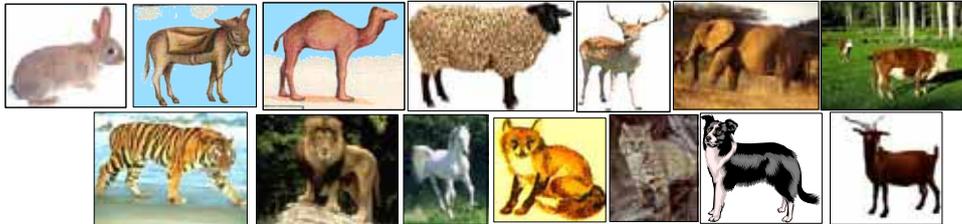
کارخانه گی: شاگردان عزیز! جمله های خانه خالی را با کلمه های داخل قوس در کتابچه های خود تکمیل نمایید.

- ۱- شیر فروشی بود که در شیر ... می انداخت. (روغن - آب - خاک)
- ۲- شخصی که از ... او به تنگ آمده بود. (راست کاری - فریب کاری - دروغ گویی)
- ۳- یک روز ظرف آورد. (چار - دو - سه)



حیوان ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، حیوان ها را بشناسند و نام های آن ها را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در جدول بالا کدام حیوان ها را می بینید؟ نام بگیرید.
- ۲ کدام یک از این حیوان ها در جنگل زنده گی می کنند؟
- ۳ کدام یکی از این حیوان ها با انسان ها عادت گرفته اند؟
- ۴ کدام یک از حیوان ها را خوش دارید؟
- ۵ از شتر چه استفاده می شود؟

در وطن عزیز ما انواع حیوان ها پیدا می شود. حیوان هایی که با انسان ها خوی و عادت گرفته اند حیوان های اهلی گفته می شوند مثل: گاو، گوسفند، شتر، خر، بز و غیره. آهو، روباه، شادی، و غیره را حیوان های وحشی می گویند. از حیوان ها فواید زیاد به دست می آید. بعضی آنها بار می برند، بعضی از آنها شیر می دهند و از بعضی دیگر از پشم پوست و گوشت آن ها استفاده می شود.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! طور گروهی نشسته و راجع به فواید حیوان های اهلی با یک دیگر صحبت کنید.

به گروه ها تقسیم شده و هر گروه نام شش حیوانی را که اهلی هستند یعنی با انسان ها خوی و عادت گرفته اند بگویند.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④ _____
_____ ⑤ _____ ⑥ _____

به گروه ها تقسیم شده و نام حیوان ها را با تصاویر آنها توسط خط وصل نمایید.



پلنگ

سگ

روباه

گاو

گوسفند

آهو

شتر

شیر

خرگوش

شادی

بز

خر

وصل نمایید.



پنج حیوانی را که وحشی هستند و در جنگل زنده گی می کنند نام ببرید.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④ _____ ⑤ _____

کلمه های متضاد چوکات را بالای تخته بنویسید.

گم	_____	وحشی ①
اهلی	_____	پیدا ②

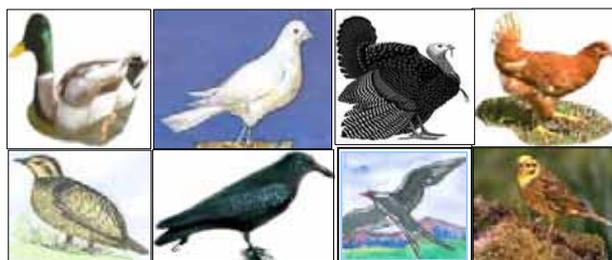


کارخانه گی: شاگردان عزیز! نام حیوان های مورد پسندتان را در کتابچه های خود بنویسید.



پرنده ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، پرنده ها را بشناسند و انواع آن را بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا کدام پرنده ها را می بینید؟ نام بگیرید.
- ۲ آیا پرنده های خانه گی را می شناسید؟ در تصویر نشان بدهید.
- ۳ کدام یک از این پرنده ها در آب شنا کرده می توانند؟

پرنده ها از جمله حیوان هایی هستند که پر و بال دارند
و تخم می گذارند.

در صحرا و باغ های وطن عزیز ما قسما قسم پرنده ها مثل:
گنجشک، غچی، زاغ، کبک و غیره پیدا می شوند بعضی پرنده
ها آواز خوش آیند و دلکش دارند.

مرغ، فیل مرغ، مرغابی و غیره از جمله مرغ های خانه گی
می باشند.

پرنده ها حیوان های بی آزار هستند ما باید به آن ها ضرر
نرسانیم.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در مورد فواید مرغ خانه گی یکی با دیگر صحبت نمایید.

به گروه‌ها تقسیم شده و نام پرنده‌ها را با تصاویر آن‌ها توسط خط پنسل وصل نمایید.

گنجشک



زاغ



فیل مرغ



غچی



مرغ آبی



کبوتر



مرغ



کبک



نام چهار پرندهٔ خانه گی را در کتابچه های تان بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④

کلمه های مترادف چوکات را به روی تخته بنویسید.

خوش آیند	_____	ضرر	①
بی ضرر	_____	دلکش	②
زیان	_____	بی آزار	③

کار خانه گی: شاگردان عزیز! نام سه پرندهٔ صحرایی را در کتابچه های خود

بنویسید.



سرود غچی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، غچی را بشناسند و شعر را در کتابچه های خود بنویسند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا کدام پرنده را می بینید؟ نام بگیرید.
- ۲ پرهای غچی چه رنگ دارد؟
- ۳ غچی از چه چیز برای خود خانه می سازد؟
- ۴ غچی ها را در کدام فصل می بینید؟

وقت گل انار شد

ده جای پار سال تو

تخمه زیر بال تو

جالته ماکم کو

غچ غچته کم کو

غچی غچی بهار شد

غچی غچی جای تو

تخم بتی زود زود

خس و خاشه جم کو

چوچه بکش خوبش

استاد بیتاب



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و کلمه‌های (انار، پارسال



خاشه و غچی) را به روی کاغذ نوشته کرده و هجا نمایید.

تخ	-	مه
-	-	-
-	-	-

هرگاه همچو سرودهای کودکانه را به یاد دارید طور انفرادی برای



دیگر هم صنفان خود بخوانید.

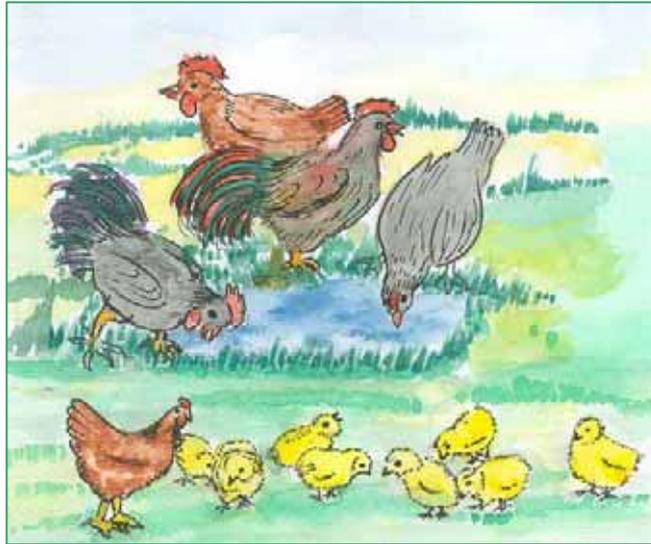


کارخانه گی: شاگردان عزیز! شعر غچی را در کتابچه‌های خود بنویسید.



مرغ داری

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و به اهمیت مرغ داری پی ببرند.



پرسش ها:

- ۱ در رسم بالا چه می بینید؟
- ۲ نگه داری مرغ چه فایده دارد؟
- ۳ از مرغ های خانه گی چه استفاده می شود؟

پدر احمد روزی به پسرش گفت: مرغداری یک کار خوب است و فایده زیاد دارد. احمد پرسید پدر جان! مرغداری چه فایده دارد؟ پدرش گفت: از گوشت و تخم مرغ برای خوردن و از پر آن ها برای ساختن بالش، لحاف و بعضی چیز های دیگر استفاده می کنند.

با شنیدن این حرف ها احمد از پدرش خواست تا برای وی چند دانه مرغ بخرد.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از روی چوکات کلمه های متضاد را در روی تخته

بنویسید.

بفروشد	_____	۱ خوب
بد	_____	۲ زیاد
کم	_____	۳ فایده
نقص	_____	۴ بخرد

چهار کلمه را که در متن به حرف (د) ختم شده باشند بر تخته

بنویسید.

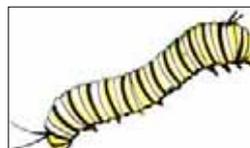
_____ ۱ کنند _____ ۲ _____ ۳ _____ ۴ _____ ۵ _____

کار خانه گی: شاگردان عزیز! متن درس را در کتابچه های خود بنویسید.



حشره ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و حشره ها را بشناسند.



پرسشها:

- ۱ کدام حشره را می شناسید؟ نام بگیرید.
- ۲ حشره هایی را که در تصویر ها می بینید کدام آن ها حشره های مضر اند؟
- ۳ حشره های مفید کدام ها اند؟

حشره ها اقسام زیاد دارد که بعضی از آن ها مفید و بعضی دیگر آن ها مضر است.

کرم پيله و زنبور عسل از جمله حشره های مفید می باشند که از کرم پيله، ابریشم و از زنبور عسل، عسل به دست می آید.

مورچه، ملخ، پشه، و غیره از جمله حشره های مضره می باشند.

معنای لغت: ۱ . مضر: ضرر رسان



فعالیت شاگردان:

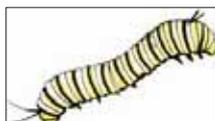
شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شده و اسم یک دیگر خود را بپرسید.

به کمک یک دیگر اسم را در درس جدید پیدا نمایید.

در مورد ضرر های حشره های مضره مثل (ملخ، مورچه و پشه)

جر و بحث نمایید.

نام های حشره های زیر را در کتابچه های تان بنویسید.



کار خانه گی: شاگردان عزیز! اسم خود، اسم دو هم صنفی و اسم دو

حشره مضره را در کتابچه های خود بنویسید.



مگس و زنبور عسل

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، فایده زنبور عسل، ضرر مگس را بدانند و کلمه های متضاد را بر تخته بنویسند.



پرسشها:

- ۱ در شکل بالا کدام حشره ها را می بینید؟
- ۲ چرا انسان ها مگس را بد می بینند؟
- ۳ کثافات را باید در کجا بیندازیم؟
- ۴ مواد غذایی را چگونه از مگس ها حفاظت کنیم؟
- ۵ مگس ها زیاد تر در کدام جاها زنده گی می کنند؟
- ۶ زنبور عسل چه فایده دارد؟

یک روز یک مگس با یک زنبور عسل رو برو شد. زنبور از مگس پرسید: «چرا ترا بد می بینند».

مگس گفت: «میدانی که من همیشه در جاهای کثیف زنده گی می کنم و بالای کثافات می نشینم باپاهای خود میکروب ها را از آن جا می گیرم و بالای غذا های انسان ها می گذارم. وقتی که انسان ها این غذا ها را می خورند مریض می شوند از همین خاطر، آن ها از من نفرت دارند».

زنبور عسل گفت «تو کار خوب نمی کنی»
مگس گفت: «من ملامت نیستم خود آنها ملامت هستند.
اگر کثافات را در کثافت دانی بیندازند و یا زیر خاک کنند و یا

سر غذا های خود را دایم پوشیده نگاه دارند، من هیچ وقت
غذاهای آن ها را کثیف ساخته نمی توانم.»
زنبور عسل گفت: «تو راست می گویی.»



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های متضاد داخل چوکات را در روی تخته

بنویسید.

دروغ	_____	کثیف	①
صحت	_____	راست	②
پاک	_____	هیچ وقت	③
هر وقت	_____	مریض	④

کار خانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های (عسل و کثیف) را به حروف

تجزیه کنید.



موش

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و موش را به حیث یک حیوان ضرر رسان بشناسند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا کدام جانور را می بینید؟
- ۲ آیا می دانید که موش چه چیزها را می خورد؟
- ۳ موش را به چه وسیله از بین می برند؟ نام بگیرید.

موش یک جانور مضر است، در هر جا مواد خوراکی را می خورد، دیوارها را سوراخ نموده لباس، سامان و لوازم چوبی را شگاف می کند. موجودیت موش باعث انتقال امراض خطرناک و کشنده در بین انسانها می شود. برای از بین بردن آن از تلک و یا پودرهای مخصوص استفاده می کنند.

معنای لغت ها: ۱- باعث: سبب، ۲- انتقال: نقل دادن و یا بردن از یک جا به جای دیگر ۳: امراض- جمع مرض.



فعالیت شاگردان:

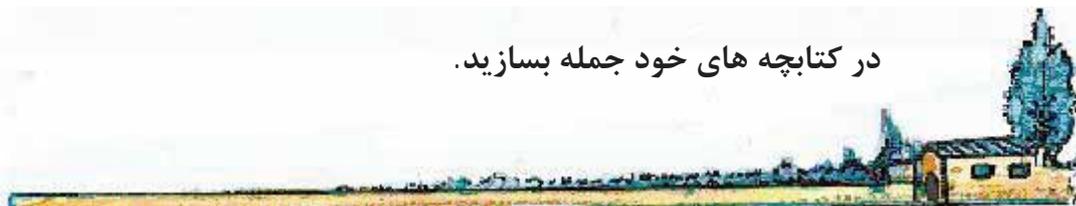
شاگردان عزیز! از متن درس سه کلمه را که حرف (س) در اول، مابین و یا آخر آن آمده باشد پیدا کرده و در کتابچه های خود بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③

کار خانه گی: شاگردان عزیز! اگر قصه یی در بارهٔ موش می دانید آن را

برای هم صنفان خود در صنف بگویید و از کلمه های مضر و انتقال

در کتابچه های خود جمله بسازید.



شیر و موش

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، کمک و ناتوانی را درک کنند.

پرسشها:

- ۱ در تصاویر چه می بینید؟
- ۲ آیا شیر حیوان اهلی است؟
- ۳ در باره موش چه می دانید؟



شیر گرسنه بی پشت شکار می گشت ناگهان موشی را دید که می خواست بالای او حمله کند مگر موش برایش گفت: که مرا نخور شاید روزی به دردت بخورم.

شیر، موش را رها کرده و پشت شکار دیگر رفت که ناگهان در یک جال افتاد، شیر هر قدر کوشش کرد از جال بر آمده نتوانست ناچار شروع به فریاد کرد. تمام حیوان های جنگل با فریاد شیر از خانه های خود بر آمده و به جنگل رفتند و هر قدر کوشش کردند شیر را از جال خلاص کرده نتوانستند. بالاخره زاغ گفت من می روم تا موش را پیدا کنم. زاغ پیش موش رفت و قصه شیر را برایش گفت موش حاضر شد تا شیر را کمک کند.

زاغ از دم موش گرفت و او را به محل واقعه آورد، موش با
جویدن تارهای جال شیر را از بند نجات داد.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و هر یک از شاگردان گروه

در هر کلمه حرفی را که زیاد تر از یک بار آمده باشد نام بگیرند.

④	③	②	①
کوشش	دردت	داد	دید
_____	_____	_____	_____

⑥	⑤
کمک	نتوانستند
_____	_____

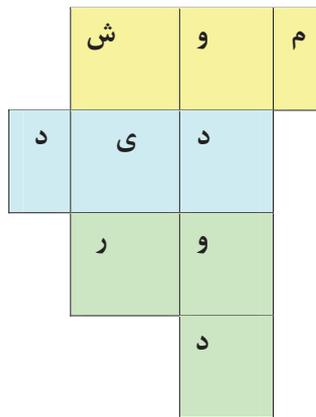
به گروه‌ها تقسیم شده و هر یک از شاگردان گروه در متن قصه سه

کلمه را که حرف (ش) در اول وسط و یا آخر آن آمده باشد در

کتابچه‌های خود بنویسید.

③	②	①
_____	_____	_____
③	②	①
_____	_____	_____

از حروف داخل چوکات به روی تخته کلمه بسازید. 



۱ دید

۲

۳

۴

کارخانه گی: شاگردان عزیز! سه سطر اول درس را در کتابچه های خود

بنویسید.



ورزش

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با ارزش ورزش در سلامتی خود و جامعه آشنا شوند.



پرسش ها:

- ۱ آیا گاهی ورزش کرده اید؟
- ۲ گفته می توانید که چرا باید ورزش کنیم؟
- ۳ کدام بازی های ورزشی را می شناسید؟
- ۴ به کدام نوع بازی های ورزشی علاقه مندی زیادتر دارید؟

برای اینکه صحتمند، تندرست و خوش خلق باشیم باید روزانه طور منظم ورزش نماییم. ورزش حرکات و فعالیت های منظم بدن است که به تنهایی و یا طور گروهی اجرا شده می تواند. مانند: دویدن، توپ بازی، ریسمان بازی، آب بازی، بایسکل دوانی و غیره.

ورزش گروهی یک راه خوب برای پیدا کردن دوستان نو است، در وقت ورزش باید از جنگ وجدل خود داری کنیم.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه ها تقسیم شده و هرگروه مترادف کلمه های

زیر را از داخل چوکات پیدا و در کتابچه ها بنویسند.

دعا	_____	زیبا ①
مقبول	_____	قشنگ ②
زیبا	_____	جنگ ③
جدید	_____	نو ④

پنج کلمه را که از چهار حرف تشکیل شده باشد از متن درس پیدا

کرده و در کتابچه های خود بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③ _____ ④ _____ ⑤

کارخانه گی: شاگردان عزیز! خانه های خالی جمله زیر را با کلمه های داخل چوکات

خراب
خوب
بد
دشمنان
دوستان
اقارب

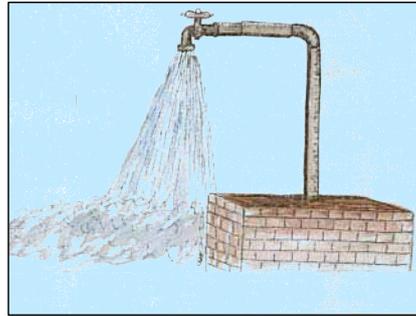
در کتابچه هایتان تکمیل نمایید.

ورزش گروهی یک راه ... برای پیدا کردن ... نو است



آب نوشیدنی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، ارزش آب صحتی را بدانند و از کلمه ها جمله بسازند.



پرسش ها:

- ۱ آب پاک و صحتی را چه قسم می شناسید؟
- ۲ از نوشیدن آب های ناپاک چه پیدا می شود؟
- ۳ به نظر شما بهترین آب برای نوشیدن کدام است؟

آب نوشیدنی باید پاک و صاف باشد. آب پاک را از رنگ، بوی و مزه آن می شناسیم، آب که رنگ آن روشن و بوی نداشته باشد و مزه آن خراب نباشد، آب خوب و قابل نوشیدن است. آب جوی و آب هایی که در آن لباس می شویند، خاک و کثافات را در آن می اندازند، برای نوشیدن خوب نیست. آب چشمه کاریز، چاه و آب نل برای نوشیدن خوب است. درجایی که آب نل پیدا نمی شود، آب را اول جوش داده و بگذارید سرد شود بعد بنوشید.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های مترادف داخل چوکات را بگویید.

① کثیف _____ نظیف

② بزرگ _____ چتل

③ پاک _____ کلان

شاگردان به گروه ها تقسیم شده و هر گروه پانزده کلمه را که از سه

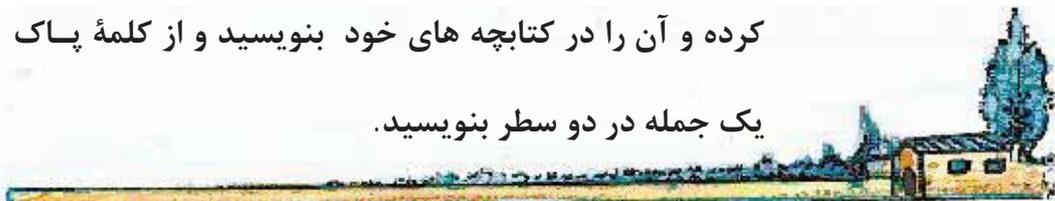
حرف تشکیل شده باشد در کتابچه های خود بنویسند.

_____ ⑤	_____ ④	_____ ③	_____ ②	_____ ① بعد
_____ ⑩	_____ ⑨	_____ ⑧	_____ ⑦	_____ ⑥
_____ ⑮	_____ ⑭	_____ ⑬	_____ ⑫	_____ ⑪

کارخانه گی: شاگردان عزیز! سه کلمه چهار حرفی را از روی متن پیدا

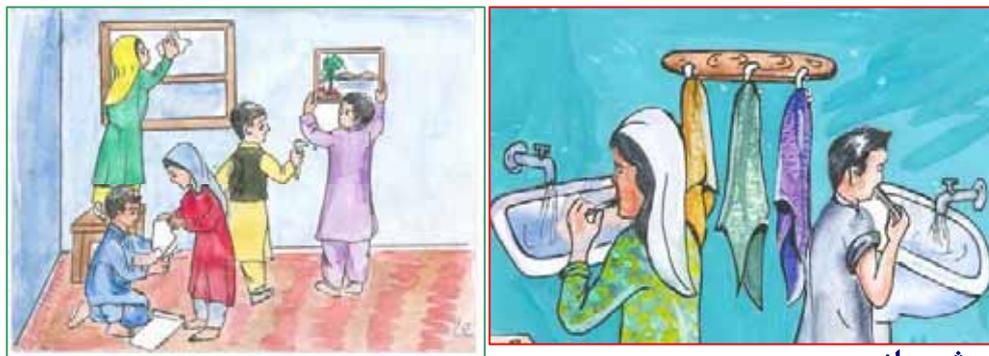
کرده و آن را در کتابچه های خود بنویسید و از کلمه پاک

یک جمله در دو سطر بنویسید.



نظافت

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با نظافت و پاکی محیط زیست خود آشنا شوند.



پرسش ها:

- ۱ تصویر بالا را مشاهده نموده و بگویید چه می بینید؟
- ۲ اگر دندان های خود را هر روز برس نکنیم چه ضرر دارد؟
- ۳ چه وقت باید دندان های خود را برس کنیم؟
- ۴ اگر نظافت لباس، بدن و جای سکونت خود را مراعات نکنیم چه می شود؟

برای هر انسان لازم است که بدن، لباس و جای بودوباش خود را پاک نگه دارد هر کس که نظافت را مراعات می نماید صحتمند می باشد. پس ما باید بدن خود را با آب و صابون بشوییم، لباس های خود را زود زود تبدیل نماییم. ناخن های خود را قطع نموده، دندان های خود را هر روز برس و یا مسواک کنیم. هرگاه نظافت بدن، لباس، و جای بودوباش خود را مراعات نکنیم مریض می شویم. اشخاص پاک را همه دوست دارند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! خانه های خالی را با کلمه های مترادف داخل

چوکات در کتابچه های تان تکمیل کنید:

رفیق	_____	① خورد
مرتب	_____	② دوست
کوچک	_____	③ منظم

از حروف زیر به روی تخته کلمه بسازید.

① ن + ظ + ا + ف + ت = نظافت

④ ل + ب + ا + س =

② ن + ا + خ + ن =

⑤ پ + ا + ک =

③ ص + ا + ب + و + ن =

⑥ م + ر + ی + ض =

کارخانه گی: شاگردان عزیز! در باره نظافت یک جمله در دو سطر بنویسید.



لطیفه

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و موقع کمک کردن را بدانند.



پرسش ها:

- ۱ چه چیزها را در رسم بالا می بینید؟ در مورد آن حرف بزنید.
- ۲ آیا در بین آب کسی را می بینید؟ او چه می کند؟
- ۳ در صنف شما کی به آبیازی بلد است؟

روزی یک طفل به خاطر آب بازی خود را به دریای بزرگ انداخت، چون آبیازی نمی دانست، نزدیک بود غرق شود. مردی که از راه می گذشت، به بسیار عجله خواست تا او را از غرق شدن نجات دهد؛ اما آن شخص به عوض این که او را زودتر از غرق شدن نجات دهد، به ملامت کردن شروع کرد. طفلک از ترس اینکه مبادا غرق شود به بسیار زاری گفت: کاکاجان اول از غرق شدن نجاتم بده بعد مرا ملامت کن.

۲. عجله: شتاب

۱. بزرگ: کلان،



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! طورهلقوی در روی صنف و یا بیرون از صنف نشسته

ولطیفه ها یا فکاهی هایی را که یاد دارید یکی به دیگر بگویید.

از کلمه های مترادف روی چوکات، خانه خالی ها را روی تخته پر

کنید.

هراس
مسرور
جگرخون

۱ غمگین _____

۲ ترس _____

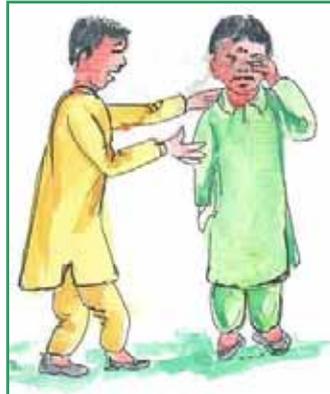
۳ خوش _____

کارخانه گی: شاگردان عزیز! متن درس را در کتابچه های خود بنویسید.



حفاظت چشم ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، طریق حفاظت چشم ها را بدانند و کلمه ها را به حرف ها تجزیه کنند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر های بالا کدام عضو بدن را می بینید؟
- ۲ خداوند (ج) چرا برای ما چشم داده است؟
- ۳ برای محافظت چشم ها چه باید کنیم؟

چشم ها اعضای بسیار مهم بدن ماست. با چشم ها هر چیز را دیده می توانیم، پس برای حفاظت چشم های خود باید بسیار توجه نماییم.

از انداختن اشیای نوک تیز مانند قلم، سیخ و یاسنگ ها به سوی یک دیگر خود داری کنیم و با دست های کثیف چشم های خود را نمالیم و بدون مشوره داکتر از استفاده عینک های ذره بین دار و یا چکاندن دوا های قطره یی خود داری کنیم. برای جلوگیری از گرد و خاک باید چشم های خود را با آب سرد بشوییم.

معنی لغت ها: ۱. حفاظت: نگهداری ۲. جلوگیری: ممانعت



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از روی چوکات کلمه های مترادف را پیدا و بر تخته

بنویسید.

یخ	_____	شور ①
نگه داری	_____	سرد ②
نمکی	_____	حفاظت ③

از متن، سه کلمه را پیدا کرده بر تخته بنویسید که به حرف (س)

شروع شده باشد.

_____ ① _____ ② _____ ③

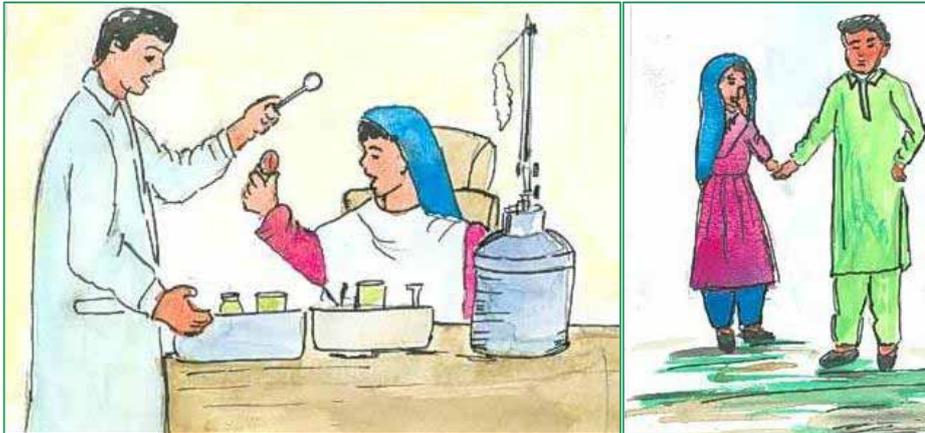
کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های (چشم، حفاظت و سرد) را به حروف

تجزیه نموده و متن را در کتابچه های خود بنویسید.



حفاظت دندان ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، طریق حفاظت دندان ها را بدانند و کلمه ها را به حروف تجزیه کنند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر بالا چه مشاهده می کنید؟
- ۲ چرا چیزهای سخت را با دندان میده نکنیم؟
- ۳ آیا می دانید که چگونه دندان های خود را حفاظت نماییم؟
- ۴ چه وقت باید دندان های خود را برس کنیم؟

وقتی نعمت الله از مکتب به خانه رفت، دید که زحل خواهر کوچکش گریه می کند از وی پرسید: چرا گریه می کنی؟ دخترک در حالی که اشک از چشمانش روان بود گفت: دندانم درد می کند. نعمت الله خواهرش را به نزد داکتر دندان برد. داکتر از زحل علت را پرسید؟ بالاخره فهمید که دخترک چهارمغز را با دندان هایش شکستاده است. داکتر دندان وی را تداوی کرد و برایش گفت: دخترم! کوشش کن که با دندان هایت چیزهای سخت مثل: (بادام، چهارمغز و غیره) را میده نکنی.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های مترادف چوکات را روی تخته بنویسید.

معالجه	_____	سخت ④
خورد	_____	چست ⑤
چالاک	_____	کوچک ⑥
محکم	_____	تداوی ⑦

از حروف زیر، بالای تخته کلمه بسازند.

- ① خ + و + ا + ه + ر = خواهر ④ ک + و + چ + ک =
- ② د + ن + ا + ن = ⑤ ب + ا + د + ا + م =
- ③ س + خ + ت = ⑥ د + ا + ک + ت + ر =

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های (دندان، حفاظت و برس) را به

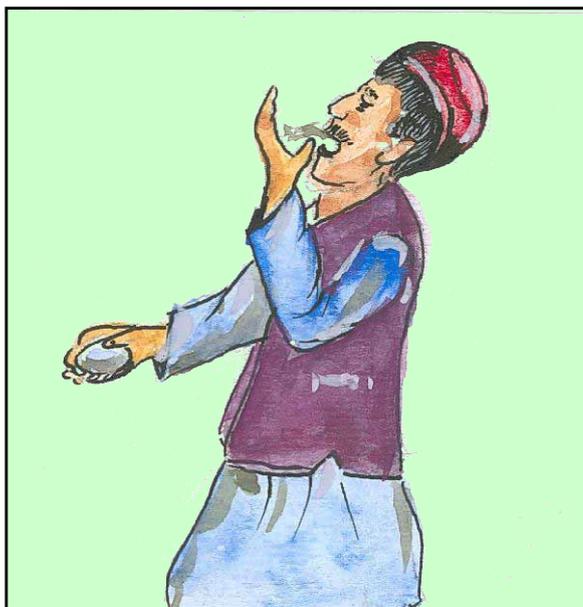
حروف تجزیه کنید و در مورد حفاظت دندان ها دو سطر

بنویسید.



نسوار

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و ضرر های نسوار را بدانند.



پرسش ها:

- ۱ انداختن نسوار غیر از ضایع کردن پول دیگر چه ضرر دارد؟
- ۲ چرا انسان های نسوارکش را مردم دوست ندارند؟
- ۳ استعمال نسوار برای صحت چه ضرر دارد؟

انداختن نسوار در دهن کار خراب است و انسان را به مریضی های گوناگون مبتلا می سازد.
کسانی که به دهن خود نسوار می اندازند دندان های شان خراب و زرد رنگ شده و دهن آن ها همیشه بوی بد می دهد.
انسان های نسوارکش راهیچ کس دوست ندارد.





فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از داخل چوکات کلمه های مترادف را پیدا و بر تخته

بنویسید.

گرفتار	_____	زشت	①
کثیف	_____	مبتلا	②
بد	_____	مردار	③

به گروه‌ها تقسیم شده و چهار کلمه را که در آن حرف (س) آمده

باشد در کتابچه های تان بنویسید.

① کس _____

② _____

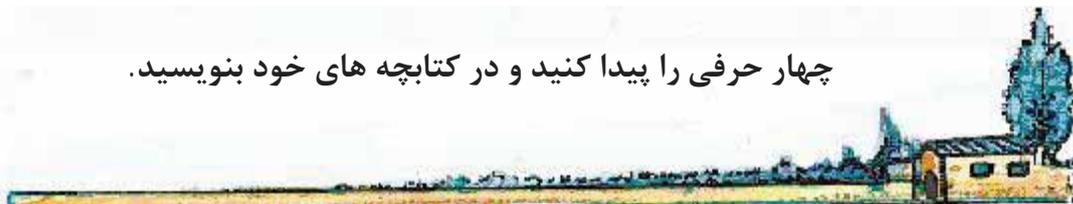
③ _____

④ _____



کارخانه گی: شاگردان عزیز! در متن درس سه کلمه سه حرفی و چهار کلمه

چهار حرفی را پیدا کنید و در کتابچه های خود بنویسید.



تب ملاریا

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، طریق محافظه از ملاریا را بدانند، کلمه ها را به حروف تجزیه کنند و در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ در شکل بالا چه را می بینید؟
- ۲ انسان ها چگونه به تب ملاریا دچار می شوند؟
- ۳ برای جلوگیری از گزیدن پشه ملاریا چه باید بکنیم؟
- ۴ نام دیگر تب ملاریا چیست؟

یک روز از پدرم پرسیدم که تب ملاریا چگونه پیدا می شود؟
پدرم گفت: این تب از اثر گزیدن پشه ملاریا پیدا می شود.
این پشه در جاهایی که آب ایستاده زیاد باشد دیده می شود.
برای آن که از این مرض خود را نگاه کنیم باید در نزدیک خانه های خود آب های ایستاده و گندیده را نذاریم و کلکین های خانه را نیز جالی بگیریم. تب ملاریا را تب نوبتی یا تب لرزه هم می گویند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های مترادف را از داخل چوکات پیدا کرده و به

روی تخته بنویسید.

گرفتار	_____	دچار ①
بسیار	_____	گزیدن ②
نیش زدن	_____	زیاد ③

از روی متن سه کلمه را که به حرف (پ) شروع شده باشند پیدا

کنید و در کتابچه های خود بنویسید.

_____ ① _____ ② _____ ③

کارخانه گی: شاگردان عزیز! راجع به جلوگیری از تب ملاریا به اعضای

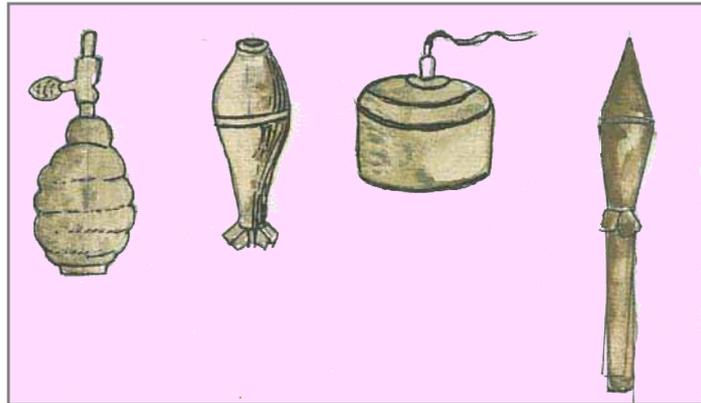
خانواده خود معلومات بدهید و کلمه های (ملاریا و گزیدن) را به

حروف تجزیه نمایید و در کتابچه های خود بنویسید.



ماین

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، ماین و خطر های آنها بدانند و در مورد ماین دو جمله بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ در شکل بالا کدام چیز ها را مشاهده می کنید؟
- ۲ آیا ماین ها اشکال مختلف دارند؟ اگر دارند نام بگیرید؟
- ۳ اگر ماین منفجر شود چه می شود؟
- ۴ ماین ها در کجا پیدا می شود؟

در اثر جنگ در افغانستان ماین های قسما قسم به کار برده شده است که اکثر آن در ویرانه ها، دشت ها، کوه ها، تپه ها، جوی ها، چقری ها و زمین های زراعتی پنهان باقی مانده اند. ماین ها اشکال مختلف دارند. بعضی آن ها کلان و بعضی خورد مثل سامان بازی، قلم، توپ، رادیو و غیره به نظر می آید اما وقتی به آن ها دست زده شود انفجار نموده سبب قطع دست ها و زخمی شدن بدن و حتی سبب مرگ هم می گردد. ما

باید از آن ها دوری کنیم؛ زیرا ماین چیزی بسیار خطرناک است.

فعالیت شاگردان:



شاگردان عزیز! کلمه های مترادف داخل چوکات را از ستون مقابل

پیدا و در کتابچه بنویسید.

زیاد	_____	۱ قطع
بریده	_____	۲ پت
پنهان	_____	۳ بسیار

به گروه ها تقسیم شده راجع به خطرات ماین ها و جاهایی که

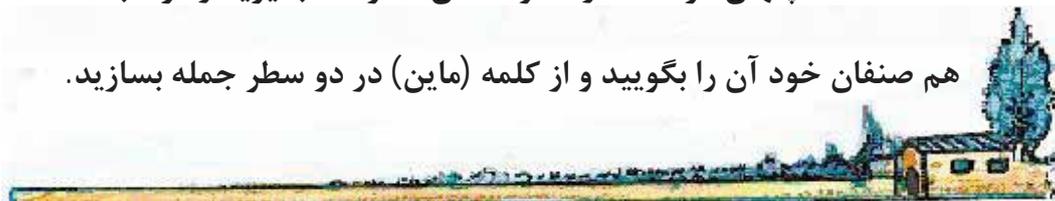
ماین ها در آنجا پیدا می شود گپ بزنید.

کلمه های چهار حرفی را از متن درس استخراج کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! راجع به ماین و جاهایی که در آن ماین ها را

پنهان کرده اند از خانواده تان معلومات بگیرید و فردا به

هم صنفان خود آن را بگویید و از کلمه (ماین) در دو سطر جمله بسازید.



خانواده

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با خانواده آشنایی حاصل کنند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر بالا چه کسانی را می بینید؟
- ۲ در خانه با شما کی زنده گی می کند؟
- ۳ در کدام کار ها با خانواده خود کمک می کنید؟

پدر، مادر، برادران و خواهرانی که در یک خانه زنده گی می کنند، خانواده گفته می شود.

پدر و مادر، بزرگان خانواده بوده و به اطفال شان شفقت و مهربانی دارند و اطفال در امور خانه با آن ها مشوره می کنند.

اطفال خانواده هم باید به پدر، مادر و بزرگان خانواده خود احترام نمایند و نصیحت آن ها را بشنوند و همه به همکاری یک دیگر کار های خانه خود را انجام بدهند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! برای کلمه های مفرد از داخل چوکات کلمه های

جمع را انتخاب کنید و آنرا بر تخته بنویسید.

برادران	_____	۵) طفل
خواهران	_____	۶) برادر
اطفال	_____	۷) خواهر

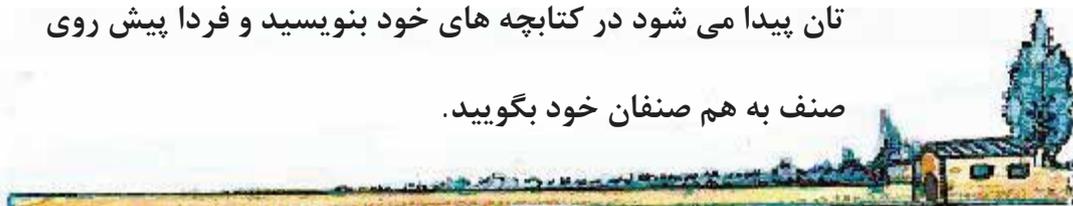
سؤال های زیر را با گفتن علامت "صحیح" یا "غلط" جواب بدهید.

- ۱) پدر و مادر بزرگان خانواده هستند _____ .
- ۲) ما باید بزرگان خودرا احترام کنیم _____ .
- ۳) خواهر کوچک و برادر کوچک بزرگان خانواده ما می باشند _____ .

کارخانه گی: شاگردان عزیز! اسم مفرد و جمع دو یا سه چیزی را که در خانه

تان پیدا می شود در کتابچه های خود بنویسید و فردا پیش روی

صنف به هم صنفان خود بگویید.



احترام بزرگان

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، طریق احترام به بزرگان را بدانند و کلمه ها را به حرف تجزیه کنند.



پرسش ها:

- ۱ بزرگان خانواده شما کی ها هستند؟ نام بگیرید.
- ۲ که باید بزرگان را احترام کند؟

دیروز استاد دری برای ما گفت:

برای ما و شما لازم است که پدر، مادر، معلم و بزرگان را عزت و احترام نماییم، در راه از بزرگان پیش نرویم، وقتی که یک نفر کلان به اتاق داخل می شود به احترام شان ایستاده شویم، زمانی که با بزرگان روبرو می شویم به آنها سلام بدهیم و احترام کنیم. حرف های بزرگان و خانواده خود را به دقت گوش و به آن عمل کنیم.

معنای لغت ها: ۱. دقت: توجه و باریک بینی ۲. عمل: کار



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! خانه خالی جمله ها را با کلمه های مناسب داخل

چوکات به روی تخته تکمیل کنید.

پیش	استاد	لازم
-----	-------	------

۱) دیروز _____ دری برای ما گفت:

۲) برای ما و شما _____ است که پدر، مادر، معلم و بزرگان را عزت و احترام نماییم.

۳) در راه از بزرگان _____ نرویم.

برای کلمه های مفرد از داخل چوکات کلمه های جمع را انتخاب

کنید و آن را به روی تخته بنویسید.

- | | | | |
|----------|-------|-------|----|
| بزرگان | _____ | معلم | ۱) |
| معلم ها | _____ | استاد | ۲) |
| استاد ها | _____ | بزرگ | ۳) |

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های (استاد، عزت و احترام) را به حروف

تجزیه کنید.



حقوق

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، حقوق خود و دیگران را بدانند و جمله‌هایی راجع به احترام و دشنام در کتابچه‌های خود بنویسند.



پرسش‌ها:

- ۱ کی‌ها حق دارند که درس بخوانند؟
- ۲ ما از چه چیزها در مکتب استفاده کرده‌ایم؟

رحیمه از معلم صاحب پرسید: حقوق چه را می‌گویند؟
معلم صاحب گفت: هر شاگرد چه پسر باشد و چه دختر حق دارد که به مکتب بیاید و درس بخواند. به هر شاگرد احترام شود یعنی مورد لطف و کوب و دشنام قرار نگیرد و به حرف‌هایش به دقت گوش داده شود. شاگردان حق دارند از مکتب و مواد درسی به طور مساوی استفاده کنند مشکلات درسی

شان از طرف معلم صاحب حل گردد. و همچنان بخاطر ناداری، معیوبیت، قومیت و یا زبان مادری مورد تبعیض قرار نگیرند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! خانه خالی جمله های زیر را با کلمه های مناسب

داخل چوکات، روی تخته خانه پری کنید.

احترام	پسر	حق
--------	-----	----

۱ معلم صاحب گفت: که هر شاگرد چه _____ باشد و چه دختر حق دارد که به مکتب بیاید و درس بخواند.

۲ به هر شاگرد _____ شود.

۳ شاگردان _____ دارند که از مواد مکتب و مواد درسی به طور مساوی استفاده نمایند.

برای کلمه های مفرد از داخل چوکات کلمه های جمع را انتخاب

کنید و آن را بالای تخته بنویسید.

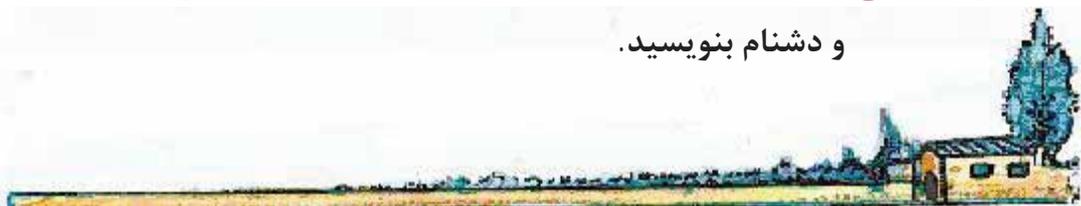
۱ دختر _____ شاگردان

۲ پسر _____ دختران

۳ شاگرد _____ پسران

کارخانه گی: شاگردان عزیز! در کتابچه های خود جمله هایی راجع به احترام

و دشنام بنویسید.



لطیفه ها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، به لطیفه ها گوش دهند و مفهوم آن را بدانند و از کلمه ها جمله بسازند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ شما توسط چه چیز ها می توانید سفر کنید؟
- ۳ در بین شما کی بیشتر لطیفه و قصه می گوید؟

رادیو

شخصی سوار تکسی شد، می خواست از کابل به جلال آباد برود در نزدیکی آن شهر رسیده بود که راننده تکسی رادیو را روشن کرد. رادیو گفت: این جا کابل است. شخص مذکور با وارخطایی به راننده گفت: من ترا گفتم که مرا به جلال آباد برسان تو مرا به کابل آوردی.

زاغی صابون را به هوا برد. زن خانه فریاد زد و به شوهر خود گفت که زاغ صابون را برد. شوهر گفت: پروا ندارد لباس او از لباس ما زیاد تر سیاه است. احتیاج او به صابون بیشتر از ما است.



فعالیت شاگردان:

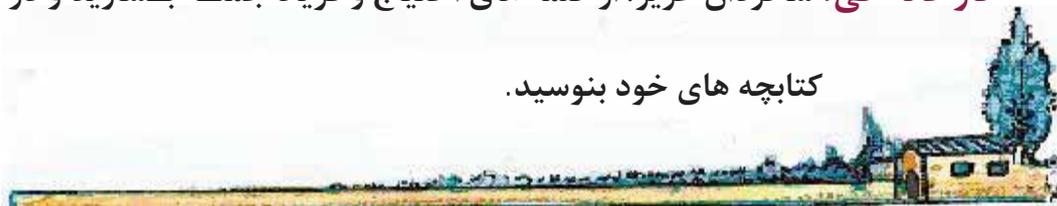
شاگردان عزیز! جمله های نامکمل زیر را در کتابچه های تان نوشته و با کلمه های مناسب داخل چوکات را تکمیل کنید.

جلال آباد	سوار	کابل
-----------	------	------

- ۱ شخصی _____ تکسی شد.
- ۲ می خواست از کابل به _____ برود.
- ۳ رادیو گفت: این جا _____ است.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! از کلمه های احتیاج و فریاد جمله بسازید و در

کتابچه های خود بنویسید.



حقوق والدین

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، حقوق والدین را بفهمند و چهار سطر متن را در کتابچه های خود بنویسید.



پرسش ها:

- ۱ در رسم بالا کی را می بینید؟
- ۲ مادر و پدرتان چه چیزها را به شما یاد داده اند؟
- ۳ در کدام کارهای خانه با مادرتان کمک می کنید؟

پدر و مادر بالای اولاد خود بسیار مهربان هستند. پدر و مادر برای اطفال شان راه رفتن، گپ زدن و ادب را یاد می دهند ایشان همیشه آرامی و خوشی اولاد خود رامی خواهند و برای پرورش آنها شب و روز زحمت می کشند. پس ما باید عزت و احترام آنها را بکنیم و به گفته های نیک شان گوش بدهیم؛ زیرا آنها بالای ما حق دارند. ما پدر و مادر خود را از دل و جان دوست داریم.

معنای لغت ها: ۱. همیشه: دایم ۲. عزت: احترام، ۳. نیک: خوب



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شده و راجع به اوصاف والدین تان بحث نمایید و شاگردان هر گروه در یک یا دو جمله صفت‌های والدین شان را بنویسند و در آخر هر گروه جمله‌های خود را برای دیگران بخوانند.

جمله‌های نامکمل زیر را در کتابچه‌هایتان نوشته بعد با کلمه‌های

آرامی	مهربان	دوست
-------	--------	------

مناسب داخل چوکات تکمیل کنید.

پدر و مادر بالای اولاد خود بسیار _____ هستند.

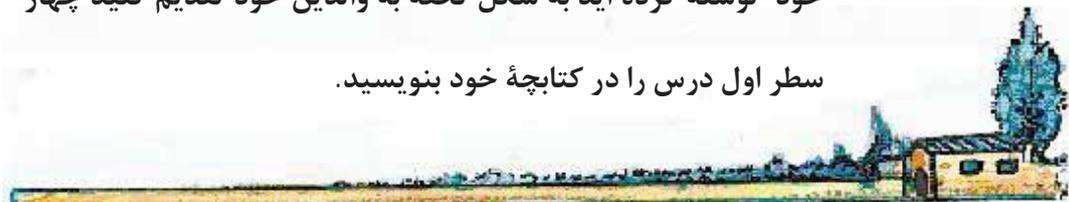
① پدر و مادر همیشه _____ و خوشی اولاد خود را می‌خواهند.

② ما پدر و مادر خود را از دل و جان _____ داریم.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! جمله‌هایی را که در صنف راجع به اوصاف پدر و مادر

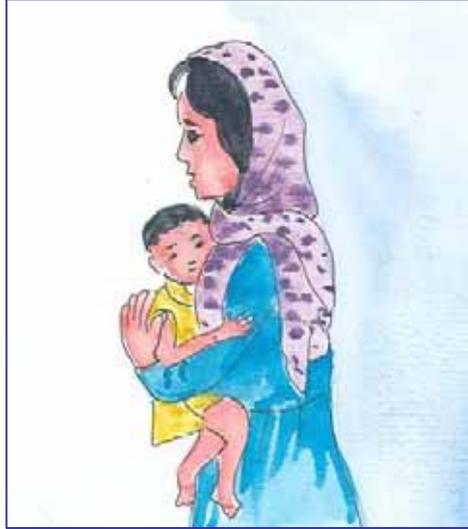
خود نوشته کرده‌اید به شکل تحفه به والدین خود تقدیم کنید چهار

سطر اول درس را در کتابچه خود بنویسید.



آللو لولو

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، مفهوم آنرا بدانند و راجع به مادر یک جمله در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ چرا مادر ها برای طفل خود ترانه آللو را می خوانند؟
- ۲ خواندن آللو برای طفل چه فایده دارد؟

آللولو لولو
آللو ای گل پسر
مادرت پهلوی تو
می زند روی تو دست
آللو بچه لولو
بی خبر از خیر و شر
مانده سر بر روی تو
تا روی درخواب مست

این صدای مهربان مادرم بود که برای برادر کوچکم
فرهاد جان می خواند. من هم پهلوی گهواره اش نشسته بودم
و آن را گوش می کردم.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه ها تقسیم شده و هرگروه از حروف داده شده

به کتابچه های خودکلمه های مناسب بسازید.

۱) م + ا + د + ر = مادر ۵) گ + ه + و + ا + ر + ه =

۲) پ + ه + ل + و + ی = ۶) ب + ر + ا + د + ر =

۳) ب + چ + ه = ۷) م + ه + ر + ب + ا + ن =

۴) د + س + ت = ۸) ف + ر + ه + ا + د =

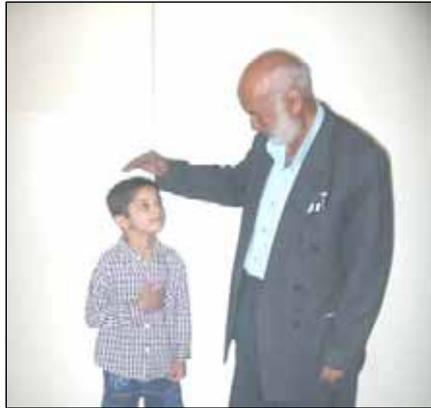
کارخانه گی: شاگردان عزیز! در کتابچه های خود راجع به مادر یک جمله

کوتاه بنویسید.



حقوق طفل

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، حقوق خود را بدانند و دو سطر متن را در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

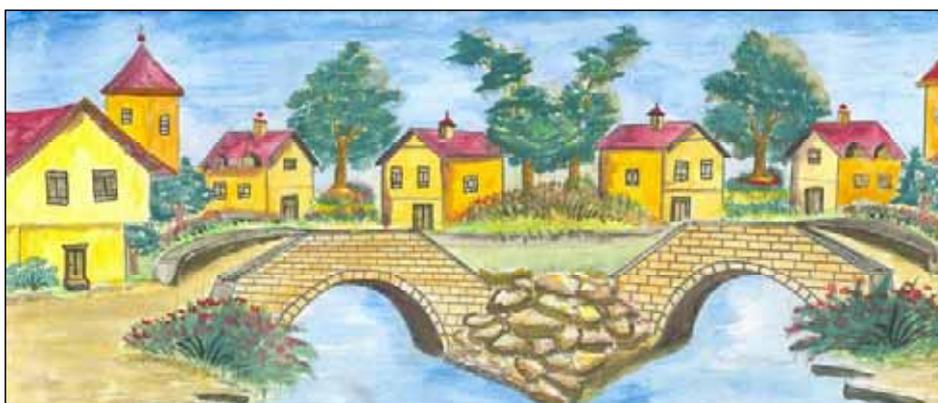
- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟
- ۲ اطفال باید با یک دیگر چه قسم رویه کنند؟
- ۳ والدین با اولاد خود چه قسم روش داشته باشند؟

اطفال غنچه های گل و آینده سازان کشور هستند. پدر و مادر باید که در تعلیم و تربیت آن ها توجه نمایند. برای والدین لازم است که در کارهای خانه با اطفال مشوره کنند و نظر آن ها را بگیریـرند و به آن ها موقع سؤال کردن، دادن نظر، همکاری و کمک بدهند. سؤال ها و گفته های اطفال باید به دقت شنیده شود. تلاش ها و پیشرفت هایشان به مهربانی تقدیر شود و همیشه با آن ها به نرمی و محبت گپ زده شود.

لغت ها: ۱. تقدیر: قدر دانی، ۲. نرمی: ملایمی

حقوق همسایه

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، حقوق همسایه را بدانند و یک جمله در مورد حقوق همسایه در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱) مردمی که در پهلوی خانه های ما زنده گی می کنند چه گفته می شوند؟
- ۲) ما با همسایه های خود چگونه رویه نماییم؟
- ۳) هرگاه با همسایه های خود رویه صلح آمیز و دوستانه نداشته باشیم در بین ما چه پیدا می شود؟

کسانی که در پهلو و یا نزدیک خانه ما زنده گی می کنند همسایه گفته می شوند. برای هر مسلمان لازم است تا حقوق همسایه های خود را بشناسد و با همسایه های خود با صلح و اتفاق زنده گی نماید. در هنگام غم و خوشی از احوال آن ها خبرگیری نموده و اگر کدام مشکلی داشته باشند آن ها را کمک نماید، اگر ما با همسایه های خود رویه نیک نماییم در بین ما محبت و اتفاق پیدا می شود.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های مفرد و جمع زیر را روی تخته نوشته و

توسط تیر، وصل کنید.

کمک ها	_____	۱	مسلمان
همسایه ها	_____	۲	همسایه
مسلمانان	_____	۳	کمک

جمله های زیر را به طور شفاهی جواب بدهید که درست اند یا غلط؟

- ۱) همسایه ها از خانه ما دور زنده گی می کنند. غلط
- ۲) در وقت غم و خوشی ما باید از احوال همسایه ها خبرگیری کنیم. _____
- ۳) ما باید همسایه های خود را در وقت مشکل کمک نماییم. _____

کارخانه گی: شاگردان عزیز! یک جمله در دو سطر در باره حقوق همسایه

بنویسید.



آداب سلام دادن

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، آداب سلام دادن را بدانند و چهار کلمه که در آن حرف (ش) آمده باشد در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ سلام دادن چه قسم یک عادت است؟
- ۲ وقتی به خانه یا صنف داخل می شویم اول چه باید بگوییم؟
- ۳ ما به کی ها باید سلام بدهیم؟

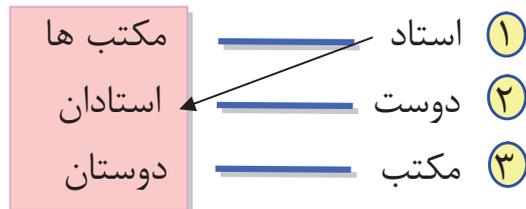
شاگردان عزیز!

سلام دادن در بین ما مسلمان ها یک عادت خوب است. سلام دادن، محبت و احترام را زیاد می سازد. برای خوردان لازم است که در وقت رو به رو شدن با بزرگان خانواده خود استادان و همسایه ها به آن ها سلام بدهند. شما هم وقتی که به خانه خود، دوستان خود و یا به صنف داخل می شوید باید اول سلام بدهید.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! کلمه های مفرد و جمع را در کتابچه نوشته و بعد توسط خط باهم وصل کنید طور مثال:



شاگردان به گروه ها تقسیم شوند و شش کلمه را که در آن حرف (س) آمده باشد در کتابچه های خود بنویسند.

از متن درس، شش کلمه سه حرفی و شش کلمه چهار حرفی را در کتابچه های تان بیرون نویس کنید.

سه حرفی	_____	_____	_____	_____	_____	_____
چهار حرفی	_____	_____	_____	_____	_____	_____

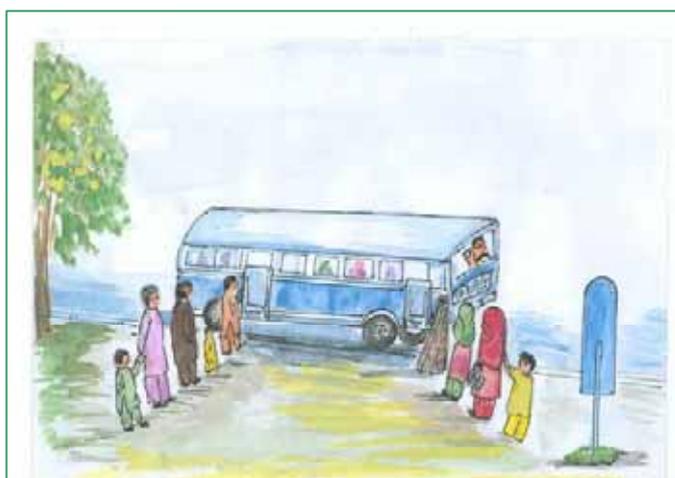
کارخانه گی: شاگردان عزیز! از روی متن چهار کلمه را در کتابچه های خود

بنویسید که در آن حرف (ش) آمده باشد.



مراعات نوبت

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، مراعات نوبت را بدانند و کلمه ها را در جمله استعمال و در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ در شکل بالا چه می بینید؟
- ۲ آیا مراعات کردن نوبت کار خوب است؟ چرا؟
- ۳ هنگام بالا شدن به سرویس باید حق اولیت به چه کسانی داده شود؟
- ۴ در داخل سرویس چوکی را به چه کسانی باید بدهیم؟

وحید که از مکتب به خانه آمد برای فریده خواهرش گفت:
امروز معلم صاحب دری برای ما چنین نصیحت نمود:
ما در وقت نوشیدن آب، رفتن به تثناب مکتب و همچنان
وقتی که سوار سرویس شهری می شویم و یا از دوکان سودا
می خریم باید نوبت را مراعات کنیم.
فریده گفت: بلی! وحید جان ما باید همیشه حق اولیت را به
کسانی بدهیم که قبل از ما آمده باشند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! به گروه‌ها تقسیم شوید و هر گروه حرف‌های داده

شده را به روی کاغذ به کلمه‌های مناسب تبدیل کنید.

① و + ق + ت =

② آ + م + د + ن =

③ ن + و + ش + ی + د + ن =

④ ش + ه + ر + ی =

کارخانه‌گی: شاگردان عزیز! کلمه‌های (مکتب و دکان) را در جمله استعمال

کنید.



بوریا باف

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، مفهوم متن را بدانند و در مورد زحمت کشی دو جمله در کتابچه های خود بنویسند.

پرسشها:

- ۱ در رسم های زیر چه می بینید؟
- ۲ بچه ها در رسم ها چه می کنند؟
- ۳ کی در باره خوبی های سواد و کسب و کار چیزی گفته می تواند؟

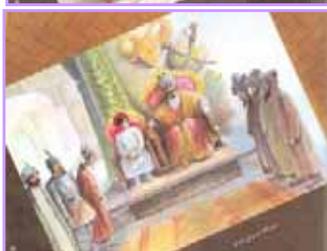
عبدالله یک بوریا باف غریب بود که از راه فروش بوریا نان



شب و روز خود را پیدا می کرد. او گرچه با سواد بود اما بازهم زیادتر وقت خود را به بوریا بافی می گذراند.



روزی پادشاه از راه می گذشت با دیدن بوریا از گادی پایین شد و نزد عبدالله رفت او از زحمتکشی وی و از اینکه از راه حلال نان پیدا می کند خوشش آمد. چون پسر نداشت وی را به فرزندگی خود قبول کرده با خود به قصر برد.



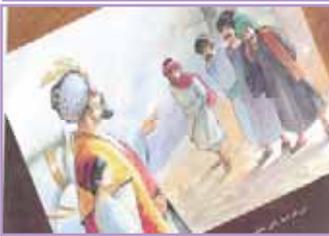
بعد از مدتی عبدالله از قصر دزدی شد پادشاه از گم شدن او بسیار جگر خون شد و به افراد خود وظیفه داد تا او را پیدا



کنند. روزی یکی از افراد پادشاه بوریایی را خرید که در آن



نام و آدرس عبدالله نوشته شده بود. به این ترتیب پادشاه، دو باره او را پیدا کرد.



پادشاه می خواست به دزدانی که عبدالله را برده بودند جزا بدهد؛ اما وی از پادشاه خواست که آنها را ببخشد، عبدالله به پادشاه گفت: اینها حالا دزد نیستند، آنها کسب بوریای بافی را از من یاد گرفته اند. بعد از این می توانند از راه حلال نان پیدا کنند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان به گروه ها تقسیم شده و هر گروه در خانه های خالی علامه (:) و یا (.) با قلم پینسل را بگذارد.

عبدالله یک بوریای باف غریب بود (●) از راه فروش بوریای نان پیدا می کرد (●) عبدالله به پادشاه گفت (●)

شاگردان به گروه ها تقسیم شده و سه کلمه را که به حرف (پ) آغاز می شود در متن درس پیدا کرده و در کتابچه های خود بنویسند.

۴

۳

۲

۱ پادشاه

کارخانه گی: شاگردان عزیز! قصه را برای اعضای خانواده خود بگویید و از آن ها معلومات بخواهید و نتیجه را فردا در مقابل هم صنفان خود بگویید. راجع به زحمتکشی یک جمله در کتابچه های خود بنویسید.



نزاع

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، بدی های نزاع را بدانند و راجع به حل نزاع معلومات پیدا کنند.



پرسشها:

- ۱ آیا بین شما و کدام هم صنفی تان دعوا پیدا شده است؟ علت آن را گفته می توانید؟
- ۲ اگر نزاع به نرمی حل نشود چه می شود؟

یک روز مادر رجب به وی پول داد تا از بازار یک دانه گیلایس بیاورد. رجب به جای یک دانه گیلایس سه دانه گیلایس خریداری کرده و به خانه آورد. مادرش از این کار رجب قهر شد و به وی گفت که دو گیلایس را پس به دکاندار بدهد و پول آن را بگیرد. رجب نزد دکاندار رفت؛ اما وی حاضر نشد که مال فروخته شده را دوباره بگیرد. رجب قهر شده به دکاندار زشت گفت و او هم بی حوصله شد و گپ به دعوا کشید. مردم محل دورشان جمع شدند و برای حل نزاع فیصله کردند که رجب یک مقدار خساره را قبول کند تا اینکه دکاندار جنس فروخته شده را بگیرد و پول باقیمانده را بدهد. فیصله را قبول کردند. پول باقی مانده را به رجب داد و هر دو از مردم محل خوش شدند.

معنای لغت ها: ۱. نزاع: جنگ و ستیز، ۲. زشت - بد، ۳. دعوا: ادعا کردن، ۴. خساره: ضرر



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه‌ها تقسیم شده و پیشینه‌های درس را به

مشوره هم بیرون نویس نمایید.

درس بالا را تکرار نموده و در باره نزاع اگر کدام خاطره‌ی دارید یکی

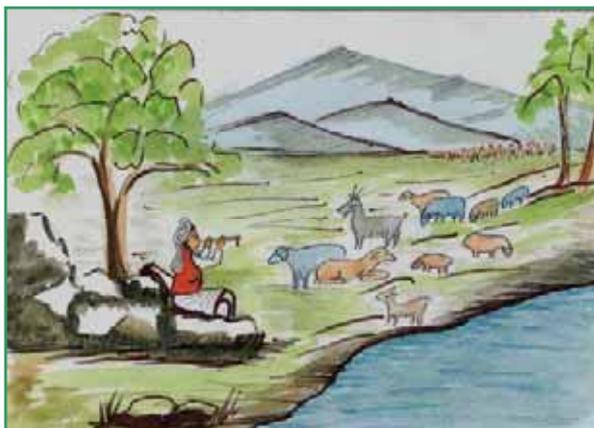
به دیگر قصه کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! راجع به (نزاع) و (دوستی) جمله بنویسید.



چوپان دروغ گو

هدف: شاگردان متن را بخوانند؛ بنویسند؛ مفهوم متن را بدانند؛ ضرر دروغ را بفهمند و از کلمه ها جمله های کوتاه بسازند.



پرسشها:

- ۱ در رسم بالا چه می بینید؟ شرح دهید.
- ۲ دروغ گفتن چه ضرر دارد؟
- ۳ چوپان از دروغ گفتن چه نتیجه به دست آورد؟

چوپانی رمه گوسفندان را به چراگاه می برد. گاه گاهی به دروغ صدا می کرد: گرگ آمد! گرگ آمد!
مردم قریه برای نجات دادن چوپان و گوسفندان به طرف چراگاه می دویدند. اما چوپان می خندید، مردم می فهمیدند که وی دروغ می گوید. روزی گرگی به طرف گله آمد. چوپان با صدای بلند کمک خواست. مردم قریه فکر کردند که باز هم دروغ می گوید هیچ کس به کمک وی نرفت. چوپان دروغ گو تنها ماند و گرگ گوسفندان او را درید.

معنای لغت ها: ۱. رمه: خیل گوسفند، ۲. چراگاه: جای چریدن حیوانات.



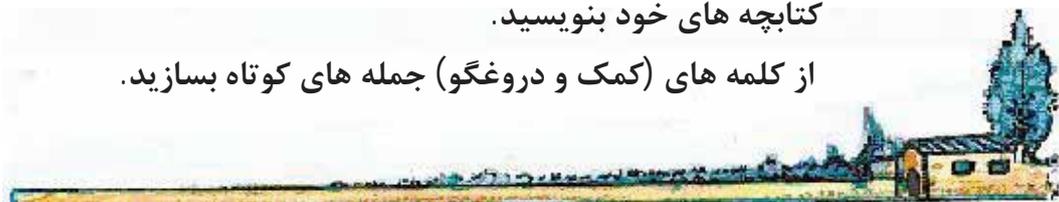
فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! از درس جدید پیشینه ها را بیرون نویس کنید.
به چند گروه تقسیم شده و در باره دروغگویی و عواقب بد آن جر و
بحث نمایید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! کلمه های جدید درس "چوپان دروغ گو" را در

کتابچه های خود بنویسید.

از کلمه های (کمک و دروغگو) جمله های کوتاه بسازید.



همدردی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، همدردی و رهنمایی را بدانند و در مورد همدردی دو جمله بنویسند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر بالا چه می بینید؟ توضیح دهید.
- ۲ اگر در همسایه گی تان یک نفر مریض شود شما چطور با او همدردی می کنید؟
- ۳ اگر یکی از اعضای خانواده شما زخمی شود شما با او چه قسم همدردی می کنید؟

غلام سخی در اثر انفجار ماین پای خود را از دست داده بود. یک روز جاوید پسر مامای او که از شهر به ده آمد دید که غلام سخی بسیار غمگین است و گریه می کند.

جاوید از او پرسید که چرا گریه می کنی؟ غلام سخی گفت: من به خاطر پای لنگم بسیار جگر خون هستم بعد از این من نه مکتب رفته می توانم و نه کار کرده می توانم. جاوید که گپ های غلام سخی را شنید گفت: تو غمگین مباش! در دنیا هستند کسانی که هر دو پای خود را از دست داده اند، من ترا به شهر می

برم در آن جا شفاخانه هایی است که پای ساخته گی می سازد. تو
با پای ساخته گی می توانی راه بر وی و کار کنی.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! متن درس را خوب بخوانید.

به گروه ها تقسیم شده و هر شاگرد در مورد همدردی سخن بگوید و

بعد آن ها نظرات خود را جمع آوری کنند و نماینده شان در مقابل

صنف آن را به دیگران بگوید.

کلمه های "غمگین، همکار و شفاخانه" را به حروف تجزیه کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! در باره همدردی دو جمله در دو سطر

بنویسید.



خوش خلقی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، خوش خلقی، پیش آمد خوب را بدانند و دو سطر متن را در کتابچه های خود بنویسند.



پرسشها:

- ۱ در صنف شما که زود قهر نمی شود؟
- ۲ که در وقت احوال پرسى تبسم بر لب دارد؟

کسی که با دیگران به خوش خلقی حرف بزند، دوستان زیاد پیدا می کند. پیشانی ترشی و زود، زود قهر شدن مردم را از ما گریزان می سازد. زلمی کار های خانه گی خود را با حوصله مندی تمام می کند و در کار گروهی با کسی دعوا نمی کند و نوبت را مراعات می نماید. زلمی وقتی که حرف میزند تبسم بر لب می داشته باشد.

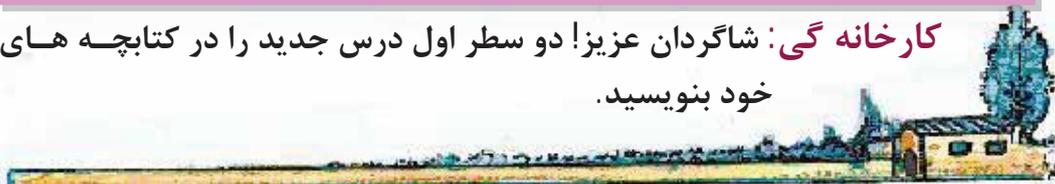
معنای لغت ها: ۱. تبسم - لب خند، ۲. خوش خلقی - خوش خویی.

فعالیت شاگردان:



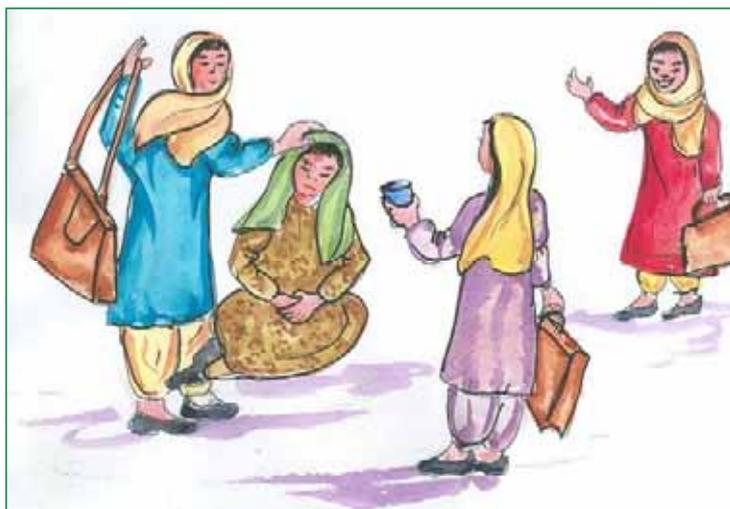
شاگردان عزیز! طور گروهی کلمه های جدید درس را بخوانید و درباره خوبی های خوش خلقی جر و بحث نمایید. طور انفرادی کلمه (خوش خلقی) را در جمله بیاورید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! دو سطر اول درس جدید را در کتابچه های خود بنویسید.



کمک با دوستان

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، اهمیت کمک با دوستان را بدانند و در باره کمک با دوستان دو جمله بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ در تصویر بالا کی ها را می بینید؟
- ۲ دوست صمیمی شما کیست؟ نام بگیرید؟
- ۳ برای دوستان خود چه کارهایی انجام داده اید؟
- ۴ اگر به یکی از هم صنفی های تان مشکل مرضی پیش شود با وی چه نوع کمک می کنید؟

دیروز هوا سرد بود و در وقت رخصتی مکتب، باران می بارید
نسرین هم صنفی ما کمی تب داشت و نمی توانست به تنهایی
خانه خود برود. ماهرخ که یک دختر مهربان و دوست صمیمی
نسرین است در هنگام رخصتی کتاب هایش را گرفت و تا خانه

همراه او رفت. پدر و مادر نسرین از این کمک ماهرخ بسیار خوش شدند و از وی تشکر نمودند.



فعالیت شاگردان:

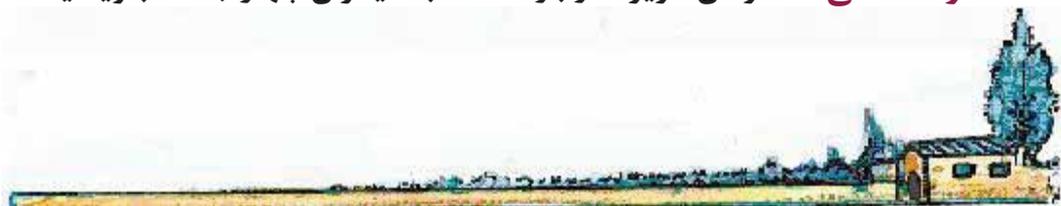
شاگردان عزیز! در گروه‌ها تقسیم شده و درباره داشتن دوست خوب

صحبت کنید.

از حروف زیر روی تخته کلمه‌های مناسب بسازید.

(هـ ـ م ـ ص ـ ن ـ ف ـ ی) (ن ـ س ـ ر ـ ی ـ ن) (هـ ـ ن ـ گ ـ ا ـ م)

کارخانه گی: شاگردان عزیز! درباره کمک به دیگران چهار جمله بنویسید.



حادثة

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و طریق جلوگیری از حادثه را بدانند.



پرسشها:

۱ در اشکال بالا چه می بینید؟ در باره آن حرف بزنید؟

۲ تا حال چند حادثه ترافیکی را دیده اید؟

۳ برای آنکه حادثه ترافیکی رخ ندهد چه بایدکنیم؟

نیاز محمد برای خریدن نان به طرف نانوايي روان بود. ازین که در بین سرک راه می رفت با موتري تصادم کرد وپایش زخمی شد. شخصی که از آنجا می گذشت نیازمحمد را کمک کرد و او را به شفاخانه رساند.

بعد از دوهفته که نیاز محمد کمی جور شد از شفاخانه خارج گردید اما پای راستش که در این حادثه صدمه دیده بود می لنگید. او به خاطر عیب پایش جگر خون بود و گریه می کرد اما زینب خواهرش او را دلداري داده گفت: برادر جان! تو غمگین مباش شکر که از این حادثه زنده بر آمدی پایت انشاء الله جور می شود.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! جمله های زیر را در کتابچه نوشته کرده و آن ها را

کمک	تصادم	غمگین
-----	-------	-------

با کلمه های داخل چوکات تکمیل کنید.

۱) نیاز محمد در بین سرک راه می رفت با موتر _____ کرد.

۲) شخصی که از آنجا می گذشت نیاز محمد را _____ کرد و او را به

شفاخانه رساند.

۳) برادر جان! تو _____ باش.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! از متن درس دو کلمه را انتخاب کرده و بعد آن را

در جمله استعمال کنید.



کبوتر و مورچه

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند و با کمک و همکاری آشنایی حاصل کنند.

پرسشها:

- ۱ در تصویر ها چه چیز ها را می بینید؟
- ۲ کمک و همکاری بایکدیگر چه فایده دارد؟



کبوتر مورچه یی را در آب دید، که این طرف و آن طرف دست و پا می زند، آب بسیار بود، نزدیک بود که مورچه در آب غرق شود. کبوتر یک برگ را از درخت گرفت و در آب انداخت، مورچه که برگ را روی آب دید بسیار خوش شد و بر آن بالاشد، برگ آهسته آهسته بر روی آب حرکت کرد و به خشکه رسید. مورچه که به سلامت از آب بر آمد، با کبوتر رفیق شد. یک روز مورچه یک شکاری را دید که می خواست کبوتر را شکار کند مورچه به طرف شکاری رفت و پای وی را گزید، دست شکاری تکان خورد و تیرش به خطا رفت. کبوتر پرید و رفت.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه‌ها نشسته در باره خوبی‌های کمک با

یک دیگر صحبت نمایید.

در صورتی که همچو قصه‌ها را به یاد داشته باشید به همدیگر خود

بگویید.

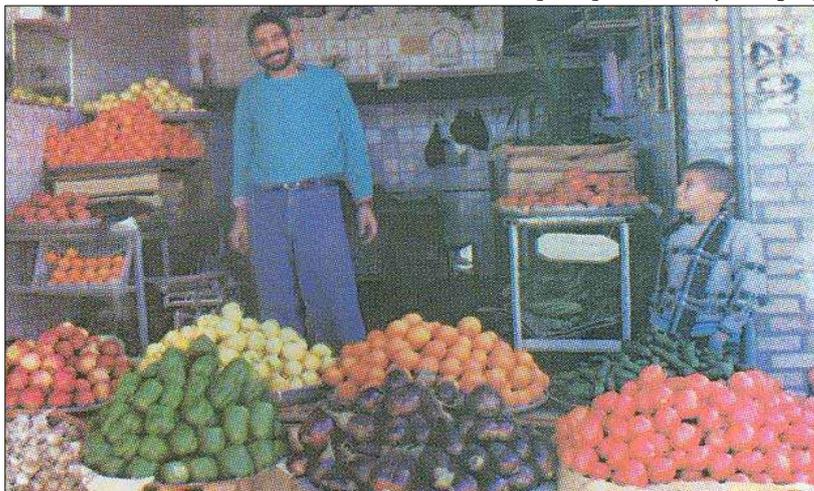
کارخانه گی: شاگردان عزیز! از متن درس دو کلمه را انتخاب و از آن‌ها

جمله کوتاه در کتابچه‌های خود بنویسید.



تجارت و دکان داری

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، صداقت در دکانداری را بفهمند، خانه های خالی جمله ها را پر کنند و در کتابچه های خود بنویسند.



پرسش ها:

- ۱ به رسم بالا نگاه کرده و در مورد آن صحبت نمایید.
- ۲ دکان داران در خرید و فروش از چه باید کار بگیرند؟
- ۳ تجارت و دکان داری چه قسم یک کسب است؟

تجارت و دکانداری یک کسب خوب و حلال است. حضرت محمد (ص) هم تجارت می کردند. تاجران و دکانداران در خرید و فروش باید دروغ نگویند و از راستی کار بگیرند. خریدار را سودای کم ندهند. اگر دکانداران و تاجران به دروغگویی در خرید و فروش مفاد نمایند، برای شان حرام است. اما اگر در کسب خود راستی نمایند خداوند (ج) در دارایی شان برکت می اندازد.

معنی لغت ها: ۱. حلال پاک، ۲. مفاد - فایده، ۳. حرام - ناروا.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شده، کلمه های جدید درس را به

کمک یک دیگر تکرار بخوانید.

کلمه های (تجارت و حلال) را به حروف تجزیه نمایید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! خانه های خالی جمله های زیر را با کلمه های

داخل قوس در کتابچه های خود تکمیل نمایید.

۱- تجارت یک کسب ... و حلال است. (خراب - خوب - ناروا)

۲- تاجران ودوکان داران در خرید و فروش باید ... بگویند.

(راست - دروغ - درست)



بزکشی

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، نوع ورزش اسب دوانی را بدانند و آشنایی پیدا کنند و خانه خالی جمله ها را توسط کلمه های داخل قوس پر کنند و در کتابچه های خود بنویسند.



پرسشها:

- ۱ در رسم بالا کدام بازی ورزشی را می بینید؟
- ۲ کدام یک از شما به این ورزش علاقه دارید؟
- ۳ این ورزش زیاد تر در کدام یک از مناطق وطن ما رواج دارد؟

بزکشی از بازی های قدیمی بوده و زیاد تر در مناطق شمال رواج دارد.

اجرای این بازی طوری است که اسب سواران در میدان بازی بزکشی جمع می شوند و بز را از دایره حلال بر می دارند. در همین وقت هر یکی از اسب سواران می خواهند بز را از دست اسب سواری که بز را گرفته است بگیرند. هر کسی که موفق به گرفتن بز شد و آن را به دایره حلال رساند برنده بازی گفته می شود.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شده و در مورد اهمیت بزکشی با

هم دیگر صحبت نمایید.

هریکی از شاگردان گروه که این بازی را دیده است به دیگر هم

صنفاں خود قصه نماید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! جمله خانه خالی زیر را در کتابچه های تان نوشته و

با فعل داخل قوس تکمیل نمایید:

اسپ سواران در میدان بازی بزکشی جمع ... (می شود می شد،

می شوند)



موزیم

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، موزیم را بشناسند و چیزهای مربوط آن را بدانند.



پرسشها:

- ۱ به تصویرهای بالا نگاه کرده بگویید چه می بینید؟
- ۲ موزیم چه قسم یک جای است؟
- ۳ در موزیم کدام چیزها را نگه داری می کنند؟
- ۴ در کدام شهرهای افغانستان موزیم وجود دارد؟

موزیم جایی است که در آن چیزهای قیمتی و قدیمی مثل: سکه ها، مجسمه ها، لباس های قدیمی، سنگ های قیمتی و دیگر چیزها را نگه داری می کنند تا مردم آن ها را ببینند و بدانند که در زمان های قدیم از کدام چیزها کار گرفته می شد. در شهرهای کلان وطن ما مثل: کابل، غزنی، جلال آباد و بعضی جاهای دیگر موزیم وجود دارد. در موزیم های وطن ما چیزهای قدیمی و قیمتی زیاد است. موزیم ها مال تمام مردم است، همه در حفظ و نگه داری موزیم توجه داشته باشند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در گروه ها تقسیم شوید. درس جدید را بخوانید و

کلمه های نو آن را بنویسید.

در مورد موزیم و اجناسی که در آنجا نگه داری می شود صحبت

کنید.

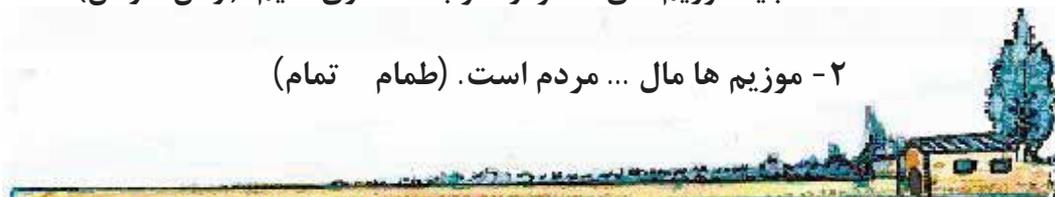
کلمه های " موزیم - نگه داری " را به حروف تجزیه نمایید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! خانه های خالی جمله های زیر را با کلمه های

داخل قوس در کتابچه های خود تکمیل نمایید:

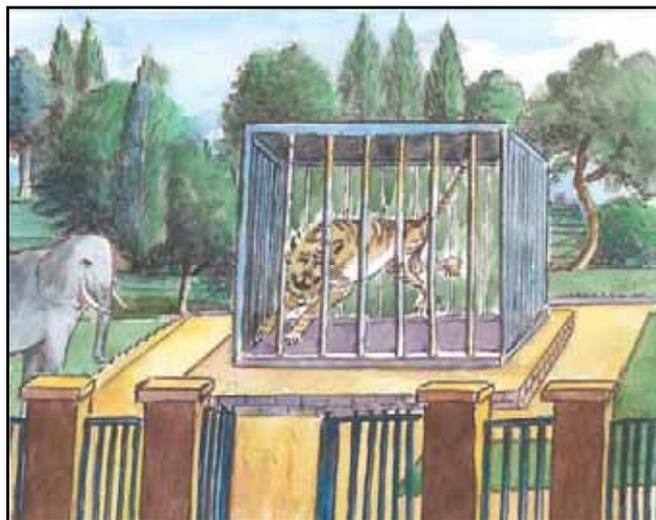
۱- ما باید موزیم های ... خود را خوب نگه داری کنیم. (و تن وطن)

۲- موزیم ها مال ... مردم است. (طمام تمام)



باغ وحش

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، راجع به حیوانات باغ وحش معلومات حاصل نمایند.



پرسشها:

- ۱ در رسم بالا چه می بینید؟
- ۲ در باغ وحش کدام حیوان ها را نگه داری می کنند؟
- ۳ آیا در باغ وحش پرنده گان را هم نگه داری می نمایند اگر نگه داری می شود نام بگیرد؟

باغ وحش جایی است که در آن حیوان های مختلف مثل: شیر، پلنگ، گرگ، روباه، فیل، آهو و غیره نگه داری می شوند بر علاوه در باغ وحش پرنده های مختلف مثل: طوطی، طاووس، بلبل، قمری و غیره نیز نگه داری می شوند. در باغ وحش برای هر قسم حیوان جای مخصوصی ساخته اند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! درس نو را خاموشانه بخوانید.

در گروه‌ها تقسیم شده حیوان‌های وحشی و پرنده‌هایی را که در

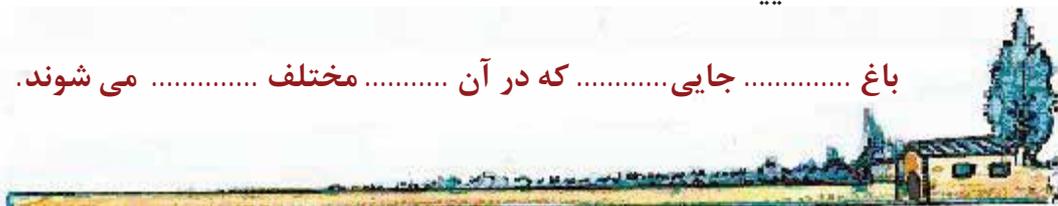
باغ وحش دیده‌اید نام بگیرید.

کارخانه‌گی: شاگردان عزیز! با استفاده از کلمه‌های "است - نگه‌داری -

وحش و حیوان‌ها" جمله‌های پایین را در کتابچه تکمیل

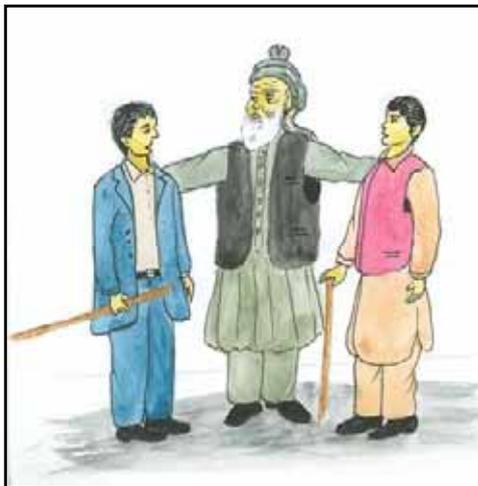
نمایید.

باغ جایی که در آن مختلف می‌شوند.



اندرزها

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، مفهوم اندرزها را بدانند و به نصیحت بزرگان گوش فرا دهند.



پرسش‌ها:

- ۱ چرا اندرز و نصیحت بزرگان و والدین خود را می‌شنوید؟
- ۲ آیا دروغ‌گویی عاقبت خراب دارد؟ با مثال واضح سازید.
- ۳ غیبت کردن چه ضرر دارد؟
- ۴ پالیدن عیب‌های دیگران چه ضرر دارد؟

۱- از دروغ گفتن پرهیزید.

۲- غیبت نکنید.

۳- در جستجوی عیب دیگران نباشید.

۴- از تنبلی و غفلت دوری کنید.

۵- سخنان خود را سنجیده بگویید.

۶- کار امروز را به فردا مگذارید.

معنای لغت‌ها: ۱. پرهیزید: دوری کنید، ۲. جستجو: پالیدن، ۳. عیب: نقص، ۴. سنجیده: وزن شده، اندازه گرفته شده ۵. غیبت، پشت سر حرف زدن



فعالیت شاگردان:

- ۱- شاگردان عزیز! به نوبت هریک از اندرزها را بخوانید..
- ۲- در گروهها تقسیم شده بگویید که از اندرزهای بالا چی آموخته اید.
- ۳- طور گروهی اندرزهایی را که یاد دارید یکی به دیگر بگویید

کارخانه گی: شاگردان عزیز! خانههای خالی جملههای زیر را با کلمههای

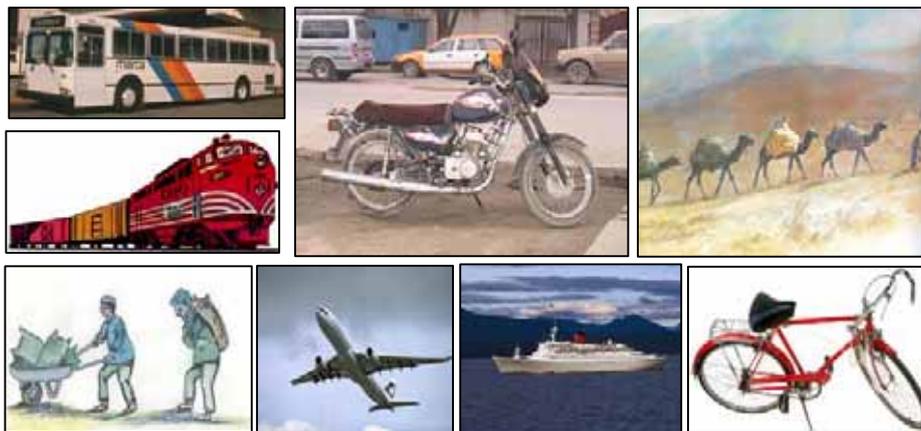
داخل قوس در کتابچههای خود تکمیل کنید.

- ۱- در جستجوی عیب دیگران ... (باشید - بودید - نباشید)
- ۲- کار ... را به فردا نگذارید. (دیروز امروز فردا).



وسایل حمل و نقل

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، وسایل حمل و نقل را بشناسند و نام های وسایل حمل و نقل را در کتابچه های خود بنویسند و ارزش آن را در حیات روزمره بدانند.



پرسشها:

- ۱ در تصویر های بالا کدام وسایل را می بینید؟ نام بگیرید.
- ۲ برای رفت و آمد به مکتب از کدام وسیله حمل و نقل کار می گیرید؟
- ۳ آیا کشتی به روی زمین حرکت می کند یا در آب؟

موتور، بایسکل، گادی، کراچی، طیاره، کشتی و غیره وسایل حمل و نقل گفته می شوند. این وسایل در انتقال اجناس، رفت و آمد مردم از یک جا به جای دیگر بسیار کمک می کنند. در دهات و قریه ها برای این کار زیاد تر از حیوان هایی مثل: خر، قاطر، اسب و شتر کار می گیرند. کوچی ها برای رفت و آمد خود و انتقال مال های شان از یک شهر به شهر دیگر از شتر و بعضی حیوان های دیگر استفاده می نمایند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! درس نو را خاموشانه تکرار نمایید.



هریک از شاگردان با هر وسیله‌ی که به مکتب می آیند آن را نام



بگیرند.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! نامهای وسایل حمل و نقل را از روی درس در

کتابچه های خود بنویسید.



امانت داری

هدف: شاگردان متن را بخوانند، بنویسند، امانت داری را بدانند و مفهوم را در کتابچه های خود بنویسند.



پرسشها:

- ۱) راست گویی چیست؟
- ۲) کسی که امانت دیگران را پس می دهد چه نامیده می شود؟
- ۳) چرا آدم امانت کار را مردم دوست دارند؟

عابد از نیاز یک قلم را به امانت گرفت، نیاز فراموش کرده بود که قلم خود را به عابد داده است، روز دیگر نیاز در صنف گفت قلم من گم شده است، عابد فوراً بلند شده گفت: قلم شما گم نشده نزد من می باشد. شاگردان از امانت داری عابد بسیار خوش شدند و به او آفرین گفتند.
آدم امانت دار را همه مردم دوست دارند.



فعالیت شاگردان:

شاگردان عزیز! در بارهٔ امانت داری مباحثه نمایید.

اگر کدام حکایتی مانند حکایت بالا شنیده اید به دیگر شاگردان قصه

نمایید.

فعل را در متن درس پیدا کنید.

کارخانه گی: شاگردان عزیز! درس جدید را خوانده و فعل های این درس را در

کتابچه های خود بنویسید.



ترانهٔ معارف

افغانستان ما
ای هست و بود ما
جان و جهان ما
ای تارو پود ما
اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما
بدخواه ظلمتیم
در کسب معرفت
اهل معارفیم تعلیم کارما
علمست شعار ما بس افتخار ما
ما کار میکنیم
بار دیگر ترا
پیکار میکنیم
گلزار میکنیم
اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما
بد، گر نظر کند
شرمنده دشمنت
اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما
حافظ ترا خدا
اینست روز و شب
ای مهد آریا
مارا همین دعا
اهل معارفیم، تعلیم کارما
علمست شعار ما، بس افتخار ما

"سید محی الدین راعی"